

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1951

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

17192

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

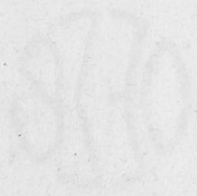
ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1951

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1.

Regīna rosas amat.—Agricōla silvam et umbram silvārum amat. — Femīna agricōlae (δτκ.) cenam parat. — Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārum mensam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rosis¹ ornant. — Bestiae in² silvis habitant. — Aquīlae bestias silvārum captant; aquīlae etiam³ gallīnis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³? «Paro cenam agricōlis (δτκ.)». — Patriam amāmus, dum¹ spirāmus; incōlae Graeciae patriam amant. — Nautae³, quid² apportātis? «Divitias patriae (δτκ.) apportāmus». — Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? «Exspectāmus aviam».

3.

Minerva, dea sapientiae, Attīcam amābat.—Incōlae Attīcae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant.—Poētae deam Minervam laudābant; femīnae et puellae aras deae corōnis¹ ornābant. — incōlae Spartae ante² pu-

gnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant.—Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷? «Cenam parābam nautis (δτκ.)». —Nautae⁷, quid⁵ apportabātis? «Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportabāmus».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae.—Italia habet² insūlas.—Sicilia est insūla Italiae.—In³ orā Siciliae est Aetna.—Aetnam ornant silvae.—Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae. — Italia est patria poētārum.—Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas.—Italiae (δτκ.) poētae gloriam parant.—In³ Italiā est Roma.—Vias Romae statuae ornant. —In³ viis Romae erant⁵ arae et statuae deārum.—Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant.—Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae.—Victoria Romae (δτκ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant².—Neptūnus, filius Saturni, domīnus aquārum erat³. —Neptūno nautae tauros et equos immolābant.—Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae.—Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat. — Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὄπλα τῶν Ρωμαίων. — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popūlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorīca; tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi; pila erant longa. — Romāni in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δτκ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³; filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insūlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotānnis⁷ in⁸ insūlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ὁ Ρωμύλος.

a) Romūlus et Remus Romam aedificavērunt. — Romūlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperavērat. — Quamquam² Romūlus Remum necavērat, tamen³ fortuna Romūlo (δτκ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīda expugnāvit. — Numērus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itāque⁷ Romūlus Romānis

(δτκ.) femīnas dolo⁵ parāvīt. — Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmī, ad⁹ ludos publīcos invitāvīt, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt. — Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērant, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³. — Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvī, quod² muros novi oppīdi vituperavērāt». — Quomōdo³ femīnas popūlo (δτκ.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitavīmus et inter ludos filias raptavīmus». — Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publīcos invitaverātis? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης.

Hannībal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvīt :

Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvī. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvos vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis,

gloriam vobis¹⁷ parabit̄is. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaver̄imus et fugaver̄imus, in aris hostias immolab̄imus et deos celebrab̄imus».

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incōlae Latii erant Latīni, agricōlae industrii. Habitābant in amplis et frugifēris campis sedulāque³ industriā agros arābant. In pascūis multa habēbant⁴ armenta. Itāque⁵ copia frumentōrum et armentōrum divitiae Latinōrum erant. Nam aurum et argentum ignorābant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomifēri erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incōlae Latii, et poētae Romāni justum an̄imum priscōrum Latinōrum laudavērunt. Libēri¹ culpā¹ malitiāque¹ habēbant² sedūlam et tranquillam vitam atque³ in singūlis pagis deis pulchra templa aedificābant. In aris deōrum et deārum sacra dona et crebras hostias sacrificābant. Domīnus deōrum Latīnis Janus erat; inter deas Diānae summa⁴ erat gloria et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojānis bellābant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojānos Hector⁵ gloriā⁶ belli superāvit. Achilles amīcus Patrōcli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecōrum, amīcum Patrōcli verbis⁹ et facto⁹ violavērat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocavērat et a¹¹ copiis¹¹ ceterōrum Graecōrum separavērat¹¹. Itāque Hector Graecos fugāvit et in¹² castra propulsāvit

b) Tum¹ Patrōclus amīco: «Oro te²», inquit³, «ut⁴ proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet». Tum¹ Achilles: «Cum⁶ Agamemnon», inquit³, «me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrīmae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itāque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κικιννάτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: «Aequi copias nostras pugnā⁷

superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēmus⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēmus». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppīdum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denūo¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt. — Utīnam² semper etiam humāni et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ pueros arma delectābant, pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰. — Si belium non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricōlae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppīter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: «Estisne³ contenti⁴ fortunā vestrā?». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ relīqui incōlae terrae fortunā suā contenti erant. «Mea vita» inquit⁶ agricōla «injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nauta essem! Si

nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias». «Mea vita» inquit nauta «semper est misēra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigavērim sine¹¹ pericūlis; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus: «Erītis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu nauta, esto agricōla; tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant: «Utīnam contenti fuissēmus fortunā nostrā! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus misēri. Sed jure²² sumus misēri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerīmus».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppīda antīquis Germānis deerant; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocavērant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figurā⁵ erant; οcūli erant caerulei, capilli rutīli. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupīdi erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum populis finitīmis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perītī erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvos vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat; sed saepe superātus et fugātus est; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praeuissent. — Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornibus exercītus; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitatuī Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatuī Hannībal. — Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppīdo Romanōrum magnus erat luctus; constantia autem⁹ senātus Romāni mira fuit. — Nisi¹⁰ equi strepītu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātus Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitibus Romānis saepe periculōsi fuerunt. — Constantia magistratum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercītus Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exercitus Romānus in magno pericūlo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex pericūlo liberāvit. Itaque et ab⁶ exercītu et a⁶ senātu laudātus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interītu servāvit.

17. Ἐπιδρομὴ τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multātus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexāta est. Galli enim in planitiem Galliae Cisalpīnae⁵ intravērant. Viri et specie⁶ magnā et magno anīmo⁶ erant, sed sine⁷ disciplīnā pugnābant. Jam

oppida Etruscōrum occupavērant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploravērunt.

Ad⁸ Alliam — non procul⁹ a Romā — totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat misēra, dies fuit ater: res publīca¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortūna rei publīcae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex pernicie servāvit.

18. Κίμβροι καὶ Τεύτορες.

a) Cimbri et Teutōni popūli Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbri et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigravērunt et in Galliā nova domicilia occupavērunt. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publīcae Romānae. Advēnae erant viri novā specie⁴ et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericūla. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat; peditātu⁸ pugnābant. Exercitibus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incolis Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratibus Romānis magnus metus parātus est; pernicies rei publīcae adesse videbātur¹¹.

b) Postquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercītu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir bellīcae⁴ perītus, exercītu Romāno praefuit et rem publīcam Romānam ab⁵ interītu servāvit. A³ Mario exercītu Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā pernicies parāta est. Res publīca Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸

liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

«Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdiū¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utīnam⁷ vestra consilia mutentur! Utīnam meis verbis obtemperētis! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ pueris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utīnam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnarētur! Sed expugnabitur, incolae necabuntur, frustra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸».

20. Ὁ Ἀσκληπιός.

Roma olim molestā pestilentīā¹ vāstabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātur. «Aesculapius» inquit sacra dei ministra «deus medicōrum est. Si³ inimīco anīmo⁴ adversus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur; si amīco anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum oppīdo vestro negāret⁶, alios

deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperabītis. Praeclārum templum dei est in oppīdo Epidauro. Inde⁸ deus navigio⁶ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parēntur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapīi in insūlā aedificētur¹¹». — Praeter¹⁴ templum in insūlā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppugnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter prudentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et incitāvit, ut⁷ dolum adhibērent. «Ποῦλο⁸ Trojanōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeāmus! Itāque consilio meo parēte! Magnum equum ligneum aedificābimus et alvum equi viris¹¹ armātis¹¹ complebimus et in navigiis nostris apud¹² propinquam iusūlam Tenēdum exītum rei exspectābimus. Utīnam consilium meum vobis¹³ placeat!» Cum¹⁴ consilium viri callīdi Graecis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedificavērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insūlam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterrituit. Multis viris multisque femīnis placuit ex oppīdo in campum festināre, ut²

equum spectarent. Alii³ effigiem equi timēbant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppido collocarent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. «Timeo» inquit «ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum imminēat. Verbis meis fidem habēte: equus deis nostris displicet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebitis¹⁰, si equum delebitis. Sed si equum conservaveritis, dolebitis, et multae feminae interitum virōrum et filiōrum deflēbunt». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrere studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsibus¹³ hydrarum necātus est.

23. Γάϊος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde territi sunt, et magistrātus timēbant, ne³ oppidum expugnarētur et delerētur. Tum C.⁴ Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amicis Scaevōlae consilium⁷ habitum est⁷, quomodo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impetu Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adolescentulis placuit. «Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterrebuntur¹⁵». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterritus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necavit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necaverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: «Romānus» inquit «sum; C. Mucius nominor. Te⁴ necare in animo habui⁵; falsā specie⁶

deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scriba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent». Pericūlo⁶ territus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētur. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non terreor» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterritus est.

24. Ὁ Ἀννίβας.

Hannībal, filius Hamilcāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat pedītum et primus equītum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praeerant. Unus⁵ ex consulibus Scipio erat. Hannībal, cum⁶ a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postremo⁷ hospes Prusiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θρόμβος.

Juppīter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppīter praeclarum templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei commeābant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum

reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷ onerāti, pedibus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercitus apparēbat: pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civībus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti.¹ Gracchus et C.² Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitatē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritatē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ misēram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratrībus misēram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruērunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legibus sevēris³ patrum vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Conditio nostra» inquit «misēra est. Duris legibus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexātur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame⁸

vexāmur, valetūdo senum et muliērum, iuvēnum et virgīnum mala est. Severitas dominatiōnis patrum plebi Romānae causa seditiōnis erit. Itāque itērum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigrēmus et plebem a⁹ patribus separēmus!»

Postquam¹ oratio habita est, universa plebs oratiōnem laudāvit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrāre in anīmo habuit¹⁰. Sed precibus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placata est.

28. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

a) Antīquis temporibus¹ Trojanōrum, gentis Asiae, rex erat Priāmus. Priāmus filium habēbat, cui² nomen erat Paris, iuvēnem magnā pulchritudīne³ corpōris. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigāvit, ut⁷ Menelāum, regem Spartaе, visitāret. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniōrum. Menelāus uxōrem habēbat nomīne⁸ Helēnam. Uxor Menelāi non solum Lacaenas, sed cunctas muliēres pulchritudīne⁹ corpōris superābat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartā abesset, Paris Helēnam orāvit, ut³ navem suam spectāret. Sparta ad flumen Eurōtam sita erat⁴. Helēna, Parīdis voluntāti obtempērans, cum⁵ hospite ad flumen migrāvit, ubi⁶ navis Trojanōrum in portum erat. Postquam nautae Helēnam in navem portavērunt, regīna dona a Parīde apportata spectābat. Intērim⁷ Paris nautis imperāvit, ut⁸ ex portu fluminis in mare apertum⁸ navigārent. Ita⁹ Paris Helēnam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptāvit et jus hospitii violāvit. Hoc¹¹ scelus Parīdis poeta Homērus in carminibus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporībus¹ laudabīli² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civībus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetate¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergīlii carminibus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et anīmos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminibus Vergīlii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempore¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet.—Jugum Apennīni paene totam paeninsūlam montībus¹ et collībus¹ implet.—Sed circa² Padum flumen magna planities est.—Ibi³ urbes celēbres sitae sunt: Mediolānum, Cremōna, Verōna.—In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.—Copiis equestrībus⁵ Carthaginensium planities secunda⁶ erat.—Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitātu Carthaginensium superātae sunt.—Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.—In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹

Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est. — Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt; itaque aër ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlae Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlae diligentes, homīnes felīces erant. Navībuis suis¹ etiām in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertiliū terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortunā desperābant. Itaque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestāte⁴ et hiēme⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrant de⁹ expugnatione Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudīne ejus¹⁰, de terrībīli incen-

dio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divītum quondam¹¹ et feliciū, jam¹² autem paup̄rum et infeliciū feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiōres et bellicosiores erant quam² cetēri omnes Asiae popūli.—Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmiōris et ignaviōris, liberavērat et conditor ingentis regni Persārum fuit.—Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impētū⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et potentiōres, superāvit.—Brevissimo⁷ tempōris spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissimi et potentissimi fuērunt omnium regum Asiae.—Persae non modo cum populis Asiae bellavērunt, sed etiam cum gentibus aliārum terrārum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuriā⁹ imbelliores et molliōres facti sunt¹⁰.—Diu Graeci, qui¹¹ in litōre Asiae et in Eurōpā habitābant, pro libertate patriae cum Persis pugnavērunt.—Quamquam Persae ampliōre numēro¹² militum Graecos superābant, tamen¹³ exercitūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victōres fuērunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiōrum parēbant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārūm fugāvit et paene delēvit.—Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermopylis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praeerat, vehementissīmos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārūm diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δτκ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum pararent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrūm multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētu⁵ maxīmam cladem parāvit.—Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrūm et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducībus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārūm superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

A l e x a n d e r . Salve¹, amīce! Ubi² heri³ fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: «ignōro» inquit «ubi filius meus sit».

P a u l u s . Doleo, quod⁶ afui. Avus meus me invitavērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A . Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P . Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratribus meis recīta!

A . Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itaque vos oro, ut⁴ cras¹¹

sub¹² vesp̄erum in villā patris mei ads̄itis. Aderitisne¹³ ?

P. Ader̄imus ; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi rec̄itas ?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo ; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo ! Unus ex septem²⁰ sapientibus, qui²¹ Bias appellabātur : «Omnia mea» inquit «mecum²² porto». — Socrātes : «Melior pars nostri» inquit «immortālis est» et «Conscientia est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccav̄erit, beātus erit». — Solo exclamāvit : «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴». — Pythagōras : «Amīcus» inquit «alter ego est». — Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit : «Horatii ut²⁵ mei memor es !» Satisne²⁶ recitāvi ?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem ! Nos omnes gratiam tibi habeb̄imus et tui memōres er̄imus. Commodabisne librum ?

A. Commodābo ; ecce³¹ liber meus ! Vale³² !

P. Vale, opt̄ime amīce !

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannibal, clarissimus ille Poenōrum imperātor, cum¹ Alpium montes altissimos superavisset, milītum anīmum² hac oratiōne³ confirmāvit².

«Vidētis, milītes fortissīmi, Italiam illam, domicilium hostium nostrōrum. Galli, incōlae harum regiōnum, socii

amicique nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebēbunt; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improbōrum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illius praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romāni ipsi in maximo sunt timōre. Vos ipsi expugnavistis Saguntum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuistis Gallōrum: etiam victōres eritis Romanōrum illōrum».

37. Κατιλίνας.—Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei publicae Romānae perniciosā erant. Nam in animo habebat magistrātus Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et populum cum sociis suis expilāre. Sed Cicero, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudīne suā⁴ eum ita⁵ terruit et coercuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praeesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobīles Romāni vitam eōrum servāre studuerant.—Eundem Cicerōnem, qui optīme de patriā suā meruerat, postea cives accusavērunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegavērunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicero miserrimum exitum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimicus erat et eum timēbat, necātus est. Memoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cujus divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnibus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itaque non modo amīci et hospites, quos multos semper habent divites, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illius spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus hospes erat, et rex imperāvit, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi libēri erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?⁸» Et Solo: «Res humānae» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultimum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itaque nemo ante mortem a me beātus nominabitur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuerunt, et rex sapientiam illius parvi¹² aestimāvit. Sed paulo post¹³ fortuna regis ita¹⁴ mutata est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitate suā dubitāret.

c) Illis temporibus¹ rex Persarum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³ omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvit et cum magno exercitu in agros Persarum intrāvit. Sed Cyrus exercitum Croesi

superāvit et urbem Sardem expugnāvit, Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogitans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissimi illius viri, quae memoriae meae⁹ mandavi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabitur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properaverat, mulieri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverimus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem, quamquam⁸ est acerbissima, aequo⁹ tamen animo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum animis erat.

40. Μύρμηξ καὶ τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum aestāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempōre non cogitaverat. Itaque cum⁶ hiems esset, non ha-

bēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: «Quid impedīvit» inquit «quomīnus⁸ aestāte³ cogitāres de futūro tempōre? Quibus negotiis⁹ impedīta eras?» Cicāda ad haec verba respondit: «Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti?» Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: «Audīvi» inquit «vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboedivērit, jure¹¹ puniētur. Qui aestāte³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur».

41. Αἰείας.

Cum¹ Graeci decīmo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnāvissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei servavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ consilia et facinōra Parīdis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bellum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laboribus neque¹⁰ vulneribus fatigātus omnībus proeliis interfuerat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietāte¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum cetēris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insūlae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florum copiā³ vestītum erat, sic⁴ cantābant :

«Navīga huc⁵, Ulixes, clarissīme rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmīna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissīmae sunt, leniuntur carminībus nostris³. Advōla; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laborībus periculisque belli Trojāni; cantabīmus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finīti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impeditus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publicae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duōbus fratribus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesīmo quinquagesīmo tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuerunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septīmus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesīmo decīmo² a. ⁵ Chr. ⁵ n. ⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publicam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primī consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant: censōres, praetōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificārent, cum omnībus fere⁹ Italiae populis bellavērunt.

Tria bella Romāni cum Samnitibus gessērunt¹⁰. Duo consules, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinōrum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflavērunt. Ab¹³ anno ducentesimo sexagesimo sexto a. Chr. n. tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punica appellantur. Secundo bello Punico¹ (ab² anno ducentesimo duodevicesimo usque ad³ ultimum annum ejusdem saeculi) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superati sunt. Post tertiam cladem unius viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publica Romāna servata est, Fabii Maximi dictatoris. Eodem bello¹ tres Scipiones diversis⁵ temporibus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenēbant: duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensibus pugnāvērunt et ambo in pugnā necati sunt; tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quindēcim annos victor¹⁰ Italiam occupatam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentesimo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finivit. Tertio bello Punico¹ Carthāgo a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrābat anno centesimo quadragésimo sexto. Eodem anno¹ etiam Corinthum, opulentissimam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duobus populis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercitūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duobus atrocissimis proeliis a Romānis superati sunt annis² centesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Ro-

māna tribus bellis civilibus² vexāta est. Anno sexagesīmo tertio¹ Cicēro fortitudīne³ et prudentiā³ nefaria consilia Cati-
līnae oppressit⁴. Ab anno duodesexagesīmo Caesar, qui anno
undesexagesīmo consul fuerat, septem annos cum Gallis
bellāvit. Caesar initio sex, deinde octo, postrēmo⁵ decem le-
giōnes habuit. Potentia Caesāris tanta erat, ut⁶ rex esse vi-
derētur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesīmo
quarto conjurāti⁷ eum viginti tribus⁸ vulneribus⁸ necavērunt.
Post Caesāris mortem per duodēcim annos bellum civile
inter Octaviānum, herēdem Caesāris, et Antonium fuit. Sed
anno tricesīmo primo Antonius ab Octaviāno pugnā navāli⁸
superātus est. Ab illo tempore imperium Romānum uni viro
paruit, qui imperātor appellabātur. — Augustus primus impe-
rātor Romanōrum fuit. Imperatōres per quingentos septem
annos imperio Romāno praeerant (ab anno tricesīmo primo
ante Chr. n. usque ad annum quadringentesīmum septua-
gesīmum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno popūli Germa-
niae ultimum imperatōrem, cui nomen erat Romūlus Au-
gustūlus, imperio¹⁰ privavērunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ Ἑκτορος σκιὰ ἐμφανισθεῖσα
πρὸς τὸν Αἰνεῖαν.

Aenēas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectōrem,
quem Achilles necavērat turpibusque vulneribus³ laceravē-
rat. Erat autem Hector eādē specie⁴, qua⁴ tum⁵ fuerat.
«Quid⁶» inquit «jaces, mi⁷ amīce, in lecto nihil metuens?
Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecō-
rum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litōre
multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit
et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne¹⁰ ligneum illud

monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰ ! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et floribus³ ornavissētis¹⁰ ! Nunc levitas vestra punītur, laetitia in dolōrem convertitur. Tu vero¹², vir fortissime, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegerunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifices. Comprehende igitur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit ; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedixit : «Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset ! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae ; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrimis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶ ! Utīnam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset !» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterriti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

«Jam diu bellum gerītis, milītes; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincēre igītur scitis, si fortis imperātor vos ducit. Itāque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupaverit Metuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vincamīni? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuītis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiverītis, quod vobis dicam: hi Germāni non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igītur possunt¹³ et vincuntur, credīte mihi!».

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut³ omnes postēro die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes eb eis victi sunt.

47. Ὁ Βίας.

Bias unus ex illis septem sapientībus fuit, quorum nomīna antīquis temporībus¹ clarissīma erant, quia² sapientīā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias habitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonītus est, ut⁷ idem faceret neque hostībus omnes res suas permittēret. Tum ille: «Omnia mea» inquit «mecum⁶ porto».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitātus erat. Cum² jam accubisset, accidit³, ut unus ex Ve-

dii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum jussit Veditus et objici muraenis⁵. Sed puero, cui vas excidērat, contigit⁶, ut ex manibus eorum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁵ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerētur. Augustus, dolōre¹⁰ et misericordiā⁰ motus¹¹: «Tu» inquit «omnino¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatione tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecerunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulētibus hoc oraculum⁸ editum est⁸: «Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipietis, nisi ducem arcessiveritis Athēnis⁹». Oboedivērunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērunt¹¹. At¹² qualem accepērunt! Poētam claudum reique militaris¹³ ignarum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alacres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praeclarissimam victoriam parērent. Ita Messeniōrum, potentia concussa¹⁹ et bellum felicissime²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα ἀσεβεία τοῦ Ἀγαμέμνονος
καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemnon cum¹ ad Aulidem morarētur, venāri solēbat.

Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherriam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavīsus est. «Ne⁴ Diāna quidem⁴» inquit «arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetīvit⁸. Subīto⁹ enim tanta tranquillitas maris consecuta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Prīncipes hac re perterrīti Calchantem vatem consuluerunt, quis deus Graecis irascerētur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profitēri non auderet, tacuit. Denique¹² cum¹ Achilles pollicitus esset se eum tutaturum esse: «Diāna» inquit «Agamemnoni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigeniam, filiam suam, deae immolaverit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscetur». Tum rex: «Tu» inquit «Calchas, mihi mala nuntiāre soles. Quis suam filiam immolare audēbit? Ego id non faciam». Denique autem a principibus coactus filiam cum matre arcessivit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonidas, rex Lacedaemoniorum, ad Thermopylas profecturus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: «Satis⁴ magnas duco ad id, quod acturus sum⁵». Illi interrōgant: «Nonne⁶ in animo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consilium cepisti?» At ille: «Specie⁹» inquit «proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab aditu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā». Castris¹² vero ad Thermopylas positus¹² ita suos allocutus est: «Barbāros adesse scitis; non licet nobis tempus in consultationibus consumere: jam igitur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου
ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesīmo sexto decīmo¹ Aemilius et Terentius consulātu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invitō collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam deserēt. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdiū¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ militum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est: «Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igitur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias». At ille respondit: «Ego non jam¹⁸ conualescam; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrūm¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manibus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperātor profectūrus¹ Carthagīne² deis immortalibus sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebātur, ad aram stans ex filio quaesīvit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cuperet. Hannībal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecrāvit, ne⁸ dubitāret ducere. «Faciā» inquit Hamilcar

«quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postūlo. Hanc aram tenens jura te nunquam amīcum popūli Romāni futūrum esse!» Hoc jusjurandum Hannibal puer novem annōrum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fideliter¹³ conservāvit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuērit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesīmo tricesīmo septīmo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicōsis gentibus bellāret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvēnem illustrem, cui propter³ praeclāram indōlem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puērum novem annōrum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissimas gentes subēgit, permulta oppīda cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercītum sibi comparāvit. Jam bellum Romānis indicēre meditabātur, cum⁵ subīto⁶ mortuus est: nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicōsam gentem Vettōnum pugnans cecīdit.

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Ν

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου=διά μετὰ γνκ.—2 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν=ἐν μετὰ δτκ.—3 καὶ (προσθετικὸς).

Rosa, ae.—amo.—silva, ae.—umbra, ae.—cena, ae.—paro.—laudo.—Graecia, ae.—orno.—filia, ae.—mensa, ae.—corōna, ae.—dea, ae.—Vesta, ae.—adōro.—ara, ae.—bestia, ae.—habito.—aquila, ae.—capto.—gallina, ae.—insidiae, arum.

2.—1 ἐφ' ὅσον.—2 τί;—3 κλητικὴ.—4 ex μετ' ἀφαιρτκ.=ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae.—incōla, ae.—nauta, ae.—apporto.—divitiae, arum.—fenestra, ae.—casa, ae.—specto.—puella, ae.—exspecto.—avia, ae.

3.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου = διά μετὰ γνκ.—2 ante μετ' αἰτιατκ.=πρὸ μετὰ γνκ.—3 ἐπὶ πολὺ.—4 in μετ' ἀφαιρτκ.=ἐν μετὰ δτκ.—5 τί;—6 χθές.—7 κλητικὴ.

Sapientia, ae.—Attica, ae.—ara, ae.—Sparta, ae.—pugna, ae.—coma, ae.—Musa, ae.—sacrifico.—ambulo.—insula, ae.

4.—1 ἐστὶ (εἶναι).—2 ἔχει.—3 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν=ἐν μετὰ δτκ.—4 εἰσὶν (εἶναι).—5 ἦσαν.—6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου=διά μετὰ γνκ.—7 ἦτο.

Eurōpa, ae.—ora, ae.—agricōla, ae.—poeta, ae.—laudo.—gloria, ae.—via, ae.—statua, ae.—litterae, arum.—doctrina, ae.—victoria, ae.

5.—1 in μετ' ἀφαιρτκ.=ἐν μετὰ δτκ.—2 ἦσαν.—3 ἦτο.—4 διότι.—5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου=διά μετὰ γνκ.

Romānus, i.—multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i.—aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i.—uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae.—templum, i.—lucus, i.—herba, ae.

6.—1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4=atque (=καὶ) fossā (ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου).

Arma, ὄrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ὄrum. — collōco. — vallum, i.—fossa, ae.—firmo.—altus, a, um.—latus, a, um.—tutus, a, um.

7.—1 quamquam=ἂν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. — 5 καὶ (προσθετικός). — 6 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 κατ' ἔτος. — 8 in μετ' αἰτιατικ.=εἰς μετ' αἰτιατικ.

Clarus, a, um. — Graecus, i.—carus, a, um.—parvus, a, um.—Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i.—neco.—navigo.

8.—a) 1 διότι. — 2 ἂν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 6=atque (=καὶ) armis (ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ. — 10 inter μετ' αἰτιατικ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατικ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γνκ. — 13 bellum paro = παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedificō. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupĕro. — secundus, a, um. — populus, i. — supĕro. — terra, ae.—finitĭmus, a, um. — occĭpo. — expugno. — dolus, i.—Sabĭnus, i.—Sabĭna, ae.—ludus, i.—publicus, a, um.—invĭto.—rpto.—discordia, ae.—placo.—amicitia, ae.—concilio.

b) 1 διατί. — 2 διότι. — 3 πῶς; — 4 ἂν καί. — 5 δέν.
Neco.—filia, ae.

9.—1 Ἀννίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 his verbis=διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἑξῆς λέξεις. — 4 ἐπειδή. —

5 ὑμᾶς. — 6 nisi = ἔάν δέν. — 7 γενναίως. — 8 = atque vicos. — 9 vñ. — 10 δτκ. χρῆσιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. τοῦ imp̄erat. — 11 ἔάν. — 12 ex μετ' ἀφαιρητκ. = ἐκ μετὰ γνκ. — 13 ἐγώ. — 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 λοιπόν. — 16 pro μετ' ἀφαιρητκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 17 ὑμῖν αὐτοῖς. — 18 τῇ βοηθείᾳ.

An̄imus, i. — Roeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericūlum, i. — conν̄oco. — Afr̄ica, ae. — sup̄ero. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — imp̄ero. — lib̄ero. — imprav̄idus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitup̄ero. — cast̄igo. — focus, i. — dim̄ico. — auxilium, ii. — fugo. — hostia, ae. — imm̄olo. — cel̄ebro.

10.—a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 2 situs, a, um = κείμενος. — 3 = atque sedūlā (ἀφαιρητκ. τοῦ ὀργάνου). — 4 εἶχον. — 5 ὄθεν. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latīni, ōrum. — industrius, a, um. — hab̄ito. — amplus, a, um. — fruḡifer, ěra, ěrum. — sedūlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armenta, ōrum. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pom̄ifer, ěra, ěrum.

b) 1 lib̄eri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι παισίματος καὶ κακίας. — 2 εἶχον. — 3 καί. — 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ěra, ěrum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — sinḡuli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedif̄ico. — sacer, cra, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11.—a) 1 δέκα. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὄ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν. — 3 cum μετ' ἀφαιρητκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 Ἀχιλλεύς. — 5 Ἐκτωρ. — 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατὰ τι. — 7 ἐπειδή. — 8 Ἀγαμέμνων. — 9 ἀφαιρητκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 suus, a, um, κτητικὴ ἄντωνυμ. προσώπου γ'. — 11 a copiis sep̄aro = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-

clus, i. — factum, i. — viōlo. — coriāe, ārum. — revōco. — cetēri, ae, a. — propulso.

b) 1 τότε. — 2 σέ. — 3 εἶπεν. — 4 ut σύνδεσμος τελικὸς (=ἵνα) μεθ' ὑποτακτ. — 5 ἵνα μή. — 6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 7 ἐμέ. — 8 σύ. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 10 ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 σί = εἰάν. — 12 ἀρκούντως: satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μετ' ἀφαιρικτ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Repōno. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — lacrima, ae. — honestus, a, um. — miser, ēra, ērum. — servo. — festino. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἵνα. — 3 ὅτε. — 4 ἀφαιρικτ. τοῦ ὄργάνου. — 5 δὲν θὰ ἐφόνευεν. — 6 si μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ ὑπόθεσιν ἀπραγματοποίητον ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὡσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (=εἰάν ἀνεκάλει... δὲν θὰ ἐφόνευεν). — 7 utīnam (= εἴθε), μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incīto. — Priāmus, i. — advōlo. — incautus, a, um. — obtempēro. — vito.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 λίαν. — 3 ἵνα. — 4 τῇ βοηθείᾳ. — 5 ἀφαιρικτ. τοῦ αἰτίου. — 6 ποτέ, κάποτε. — 7 ἐν μάχῃ. — 8 θὰ ἀτηλίζομεν. — 9 nisi (=εἰάν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δήλωσιν ὑποθέσεως μὴ πραγματοποιηθείσης. — 10 abs te = παρὰ σοῦ. — 11 cum μετ' ἀφαιρικτ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μετ' ἀφαιρικτ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 14 ἐκ νέου.

Rustīcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perītus, a, um. — nuntio. — Aequi, ōrum. — oppugno. — despēro. — aratrum, i. — remīgro.

13. — 1 πάντοτε. — 2 εἴθε (πρβλ. 11, c, 6). — 3 ἄλλοι. — 4 ἀφαιρικτ. τοῦ κατὰ τι. — 5 ἤδη. — 6 ἀφαιρικτ. τοῦ ὄργάνου. — 7 cum μετ' ἀφαιρικτ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 8 ἀφαιρικτ. τοῦ αἰτίου. — 9 Σκίπιων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 12 doctus, a, um = πεπαιδευμένος. — 13 Κικέρων.

Bellīcōsus, a, um.—humānus, a, um.—nomīno.

14.—1 Ζεύς.—2 ποτέ, κάποτε.—3 -νε ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε estisne? ἄραγε εἶσθε;—4 contentus, a um (μετ' ἀφαιρτκ.) = εὐχαριστημένος (μέ τι, ἀπό τι).—5 nec... nec... ne que = οὔτε... οὔτε... οὔτε.—6 εἶπεν.—7 ἐπειδή.—8 εἶθε (πρβλ. 11, c, 6).—9 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνὶ μετὰ γνκ.—10 οὐδέποτε.—11 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνευ μετὰ γνκ.—12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.—13 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.—14 τότε.—15 ἄπαξ.—16 μετὰ ταῦτα.—17 unus... alter = ὁ εἷς... ὁ ἕτερος.—18 πρότερον.—19 νῦν.—20 μετ' ὀλίγον.—21 ποτέ, κάποτε.—22 δικαίως.

Interrōgo.—relīquus, a, um.—injudundus, a, um.—plenus, a, um.—molestia, ae.—navīgo.—longinquus, a, um.—compāro.—libēri, ōrum.—tutus, a, um.—ventus, i.—unda, ae.—clamo.—beātus, a, um.—bonus, a, um.

15.—1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.—2 ἢ (διαζευκτικ.).—3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ.—4 plerumque = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.—5 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος.—6 intersum proeliis et bellis (δτκ.) = παρευρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους.—7 διότι.—8 πολὺν χρόνον.—9 ἵνα.—10 = atque alias: (alius, a, ud = ἄλλος, η ο).—11 πολλάκις.—12 οὔτινες.—13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου.—14 corpiis (δτκ.) praesum = προϊσταμαι, ἡγοῦμαι τοῦ στρατοῦ.—15 amicis (δτκ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse.—collōco.—figūra, ae.—ocūlus, i.—caeruleus, a, um.—capillus, i.—rutīlus, a, um.—judundus, a, um.—intersum, fūi, esse.—cupīdus, a, um.—honestus, a, um.—ursus, i.—lupus, i.—aper, pri.—absum, afūi, abesse.—praesum, fūi, esse.—adsum, affūi, adesse.—ignāvus, a, um.—voco.

16.—1 non superātus esset = δὲν θὰ ἐνικᾶτο.—2 si prae-fuissent = ἐὰν προϊστάντο.—3 βλ. 15, 4.—4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ.—5 ὅπου.—6 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—7 Μαάρβας.—8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ'

αἰτιατ. — 9 ὁμως. — 10 ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρικ. ποιη-
 τικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὄνομαστ. πλη-
 θυντ. — 14 ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Publius =
 Πόπλιος. — 17 Μῦς. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra,
 trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasi-
 mēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus,
 i. — strepītus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetiī, ōrum. —
 sustento, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — Britanni, ōrum. — peri-
 culōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavīdus, a, um. — inter-
 ūtus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17.—1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρικ.
 τοῦ ὄργάνου. — 3 ἀφαιρικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ.
 res adversae ἀτυχίαι. — 4 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνον σημαίνει χρονικὴν
 διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἑλλεσπονδίων
 (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρικ. ιδιότητος. — 7 sine μετ'
 ἀφαιρικ. = ἀνευ μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. —
 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum
 est μάχη διεξήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publīca πολιτεία. — 14 τέ-
 λος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — spe-
 cies, ēi. — disciplīna, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a,
 um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies, ēi. —
 acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ěra, ěrum. — auxiliūm, ii. — se-
 cundus, a, um. — revōco. — pernicies, ēi.

18.—a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. — ἐπει-
 δή. — 3 cum μετ' ἀφαιρικ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρικ. ιδιότη-
 τος. — 5 nullus, a, um = οὐδεὶς. — 6 μᾶλλον. — 7 ἡ (συγκριτικός). —
 8 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 9 ἀφαιρικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ
 μετὰ γνκ. — 10 non modo. . . sed etiam = ὅχι μόνον. . . ἀλλὰ καί. —
 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ōrum. — Teutōni, ōrum. — fecundus, a, um. — emī-
 gro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advēna, ae. —

saevus, a, um. — vultus, ūs. — valīdus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονικ.=ἀφοῦ.—2 multis proeliis= ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 ὑπὸ μετὰ γνκ., πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 6 ἔπειτα.—7 ὄνομαστ. πληθυντ.—8 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberātī sunt.—9 post μετ' αἰτιατκ.=μετὰ μετ' αἰτιατκ.—10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—11 αὐτός.—12 πατήρ.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pretiōsus, a, um.—dono, āvī, ātum, āre. — appello, āvī, ātum, āre.—reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ἄρπαγείς. — 3 intra μετ' αἰτιατκ.=ἐντὸς μετὰ γνκ.—4 ποσάκις.—5 ut σύνδεσμος τελικός [=ἴνα] μεθ' ὑποτακτ.—6 μάτην.—7 utīnam [=εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. ἔνεστ. ἢ παρακμ. δηλοῖ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐναυθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξήγετο πόλεμος. — 10 ἀγὼν γίνεται.—11 pro μετ' ἀφαιρτκ.=ὑπὲρ μετὰ γνκ.—12 ante μετ' αἰτιατκ.=πρὸ μετὰ γνκ.—13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utīnam [=εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. παρογομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne=ἴνα μή.—18 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um.—spero, āvī, ātum, āre.—habīto, āvī, ātum, āre.—murus, i.—rogo, āvī, ātum, āre.—imperium, ii.—divīnus, a, um. — obtempĕro, āvī, ātum, āre. — repudio, āvī, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvī, ātum, āre. — neco, āvī, ātum, āre. — adversarius, ii. — lacrimo, āvī, ātum, āre. — obsĕcro, āvī, ātum, āre.—privo, āvī, ātum, āre.—carus, a, um.

20.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ.—2 res adversae = ἀτυχίαι. — 3 si = ἐάν. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 adversus μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 6 si. . . negāret = ἂν ἤρνεϊτο. — 7 θὰ ἐπεκαλείσθε.—8 ἐκεῖθεν = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου.—9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 insŭla. . . Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ.—12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατκ. = πλὴν μετὰ γνκ. —

15 situs, a, um = κείμενος. — 16 aut . . . aut = ἤ . . . ἢ. — 17 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 18 = ὑπὸ μετὰ γνκ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vasto, āvi, ātum, āre. — παθητ. vastor, vastātus sum, āri. — medicus, i. — remedium, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — implōro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedificō, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21. — 1 σχεδόν. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, δηλ. χρονικὴν διάρκειαν. — 3 τέλος. — 4 Ὀδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὅστις. — 7 ἴνα. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ ποσέμυς. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπήν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ complebimus' τὸ δὲ armātus, a, um = ἔνοπλος. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 ὑμῖν. — 14 cum σύνδεσμος αἰτιολογκ. μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, ūtum, ēre. — incito, āvi, ātum, āre. — dolus, i. — adhibeo, ūi, ūtum, ēre. — consilium, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, ētum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exītus, ūs. — callīdus, a, um. — strenuus, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22. — 1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἴνα. — 3 alii . . . alii = ἄλλοι μὲν . . . ἄλλοι δέ. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 7 ne = μήπως. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικεῖμ. εἰς τὸ immineat. — 9 = παρὰ μετὰ γνκ. — 10 de patriā bene mereo = εὐεργετῶ τὴν πατρίδα. — 11 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 12 τῇ διαταγῇ. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Mirus, a, um. — adspectus, ūs. — praebeo, ūi, ūtum, ēre. — perterreo, ūi, ūtum, ēre. — festīno, āvi, ātum, āre. — effigies, ēi. — timeo, ūi, ēre. — sileo, ūi, ēre. — admoneo, ūi, ūtum, ēre. — advolo, āvi, ātum, āre. — deleo, ēvi, ētum, ēre. — immineo, ēre. — fides, ēi. — habeo, ūi, ūtum, ēre. — displiceo, ūi, ūtum, ēre. —

mereo, ūi, ūtum, ēre. — conservo, āvi, ātum, āre. — doleo, ūi, ēre. — defleo, ēvi, ētum, ēre. — deterreo, ūi, ūtum, ēre. — studeo, ūi, ēre. — morsus, ūs. — hydra, ae.

23.—a) 1 ὄτε. — 2 βασιλεύς. — 3 μήπως. — 4 = Caius [πρόφ. Gajus]. — 5 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 6 διότι. — 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον. — 8 quomodo = πῶς. — 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohibēri, ὄπερ ἔξαο-
τᾶται ἐκ τοῦ posset. — 10 ἠδύνατο. — 11 εἷς. — 12 ex nobis = ἐξ ἡμῶν. — 13 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατ. — 15 bello deterreo = ἀπο-
τρέπομαι τοῦ πολέμου. — 16 a consilio deterreo = ἀποτρέπομαι τοῦ σχεδίου. — 17 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii. — terreo, ūi, ūtum, ēre. — παθ. terreo, ūtus sum, ēri. — prohibeo, ūi, ūtum, ēre. — adulescentulus, i. — intro, āvi, ātum, āre. — metus, ūs. — poena, ae. — supplicium, ii. — pretiōsus, a, um. — vestimentum, i. — scriba, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότη-
τος. — 3 τίς. — 4 σέ. — 5 in anīmo habeo = ἔχω ἐν νῶ, διανοοῦμαι. —
6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 deceptus, a, um = ἀπατη-
θεῖς. — 8 διότι. — 9 σύ. — 10 βασιλεύς. — 11 ἴνα. — 12 ἐνέθηκε. — 13
ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um. — species, ēi. — cruciātus, ūs. — ira, ae. —
inflammo, āvi, ātum, āre. — tormentum, i. — vexo, āvi, ātum,
āre. — flamma, ae. — cremo, āvi, ātum, āre.

24.—1 ἥδη. — 2 cum μετ' ἀφαιρτ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐπὶ
πολὸν χρόνον. — 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν. — 5
εἷς. — 6 ἀφροῦ. — 7 τέλος. — 8 διὰ τοῦτο. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. —
10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν = ἠτύοκτόνησεν.

Hamilcar, āris. — Carthaginenses, ium. — pedes, ūtis — eques,
ūtis. — miles, ūtis. — civis, is. — consul, ūlis. — ira, ae. — odium,
ii. — hostis, is. — aliēnus, a, um. — Prusia, ae. — rex, gis. — Bithy-
nia, ae. — senex, senis. — studeo, ūi, ēre. — venēnum, i.

25.—1 summus, a, um=ὑπέροτατος.—2 οὔτινες.—3 cum μετ^ο ἀφαιρηκ. = μετὰ μετὰ γνκ.—4 ad μετ^ο αἰτιακ. = εἰς μετ^ο αἰτιακ.—5 ante μετ^ο αἰτιακ. = πρὸ μετὰ γνκ.—6 superātus, a, um=ἡττημένος.—7 ἀφαιρηκ. τοῦ ὄργάνου.—8 πεζῆ.—9 post μετ^ο αἰτιακ. = ὀπισθεν μετὰ γνκ.—10 ἔπειτα.—11 totus, a, um = ὅλος.—12 ἀφαιρηκ. τοῦ τρόπου=μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, ἴνις.—mons, ntis.—Capitolīnus, a, um.—imperātor, ὄρις.—triumpho, ἀνί, ātum, āre.—commeo, ἀνί, ātum, āre.—currus, ūs.—triumphātor, ὄρις.—albus, a, um.—allīgo, ἀνί, ātum, āre.—catēna, ae.—onēro, ἀνί, ātum, āre.—pes, pedis.—mīgro, ἀνί, ātum, āre.—appareo, ῥί, ēre.—laetus, a, um.—clamor, ὄρις.—salūto, ἀνί, ātum, āre.—pecunia, ae.

26.—1 = Tiberius.—2 = Caius (πρόφ. Gajus).—3 ἀφαιρηκ. ἰδιότητος.—4 tribūnus plebis=δήμαρχος.—5 ἀφαιρηκ. τοῦ κατὰ τι: amor patriae=ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία.—6 apud μετ^ο αἰτιακ. = παρὰ μετὰ δτκ.—7 ἴνα.—8 rogo legem=προτείνω νόμον.—9 patres, um = οἱ πατρίκιοι.—10 δίοτι.—11 τῷ ὄντι, πράγματι.

Africānus, i.—dignītas, ātis.—libertas, ātis.—fortitūdo, ἴνις.—auctorītas, ātis.—plebs, bis.—emineo, ῥί, ēre.—condicio, ὄνις.—levo, ἀνί, ātum, āre.—lex, legis.—placeo, ῥί, ēre.—dominatio, ὄνις.—periculōsus, a, um.—mors, rtis.

27.—1 ἀφοῦ.—2 ἐπὶ πολύ.—3 ἀφαιρηκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον.—5 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λόγον.—6 ταύτας.—7 ἐπειδή.—8 δευτέραν φοράν, πάλιν.—9 ἀπὸ μετὰ γνκ.—10 in anīmo habeo = διανοοῦμαι.—11 ἀφαιρηκ. τοῦ ὄργάνου.

Sevērus, a, um.—contio, ὄνις.—oratio, ὄνις.—durus, a, um.—molestus, a, um.—regio, ὄνις.—fames, is.—senex, is.—virgo, ἴνις.—seditio, ὄνις.—urbs, bis.—mons, ntis.—emīgro, ἀνί, ātum, āre.—sepāro, ἀνί, ātum, āre.—unīversus, a, um.—preces, cum.—promissum, i.

28.—a) 1 ἀφαιρηκ. τοῦ χρόνου.—2 ᾗ = εἰς ὄν.—3 ἀφαιρηκ.

ιδιότητος. — 4 ποτέ, κάποτε. — 5 per μετ' αἰτιατκ. = διὰ μετὰ γνκ. — 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος. — 7 ἴνα. — 8 ὀνόματι. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.

Tempus, pōris. — gens, ntis. — pulchritūdo, īnis. — corpus, pōris. — mare, is. — Menelāus, i. — visīto, āvi, ātum, āre. — uxor, ōris. — Helēna, ae. — Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε. — 2 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 3 ἴνα. — 4 sita erat ἔκειτο. — 5 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 6 ὅπου. — 7 ἐν τῷ μεταξύ. — 8 apertus, a, um = ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός. — 9 οὔτω. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 τοῦτο.

Navis, is. — flumen, mīnis. — specto, āvi, ātum, āre. — Eurō-tas, ae. — voluntas, ātis. — hospes, ītis. — impēro, āvi, ātum, āre. — fraus, fraudis. — raptō, āvi, ātum, āre. — jus, juris. — hospitium, ii. — viōlo, āvi, ātum, āre. — scelus, ēris. — carmen, īnis. — comme-mōro, āvi, ātum, āre.

29. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος: amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν. — 3 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ. — 4 ἔδωκε. — 5 μᾶλλον. — 6 ἢ (συγκριτικός). — 7 τέλος, πρῶτον. — 8 τούτοις. — 9 τὰ ὅποια. — 10 ὑμῖν.

Laudabīlis, e. — fertīlis, e. — fidēlis, e. — salutāris, e. — praeceptum, i. — opus, ēris. — utīlis, e. — suāvis, e. — ars, rtis. — aetas, ātis. — tristis, e. — turpis, e. — civīlis, e. — termīno l. — in-signis, e. — simīlis, e. — commūnis, e. — omnis, e. — mortālis, e. — dissimīlis, e. — brevis, e.

30. — 1 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet. — 2 circa μετ' αἰτιατκ. = περὶ μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐνταῦθα. — 4 in hac. = ἐν ταύτῃ. — 5 coriae equestres = τὸ ἵππικόν. — 6 secundus, a, um = εὐνοϊκός, ἐπιτήδειος. — 7 coriae pedestres = τὸ πεζικόν. — 8 equestre proelium = ἵππομαχία. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 11 prope μετ' αἰτιατκ. = πλησίον μετὰ γνκ.

Tyrrhēnus, a, um. — Adriatīcus, a, um. — pateo, ūi, ēre — Apennīnus, i. — collis, is. — impleo, ēvi, ētum, ēre. — Padus, i — celēber, bris, bre. — acer, cris, cre. — equester, stris, stre. — pede-

ster, stris, stre. — celer, ěris, ěre. — Ticīnus, i. — vulnĕro, āvi, ātum, āre. — litus, ōris. — paluster, stris, stre.

31.—1 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 2 res secundae = εὐτυχία. — 3 res adversae = ἀτυχία. — 4 de μετ' ἀφαιρικ. = περὶ μετὰ γνκ. — 5 solo aequo = καταδαφίζω. — 6 διότι. — 7 ἴνα.

Tyrius, a, um. — Dido, ōnis. — prudens, ntis. — audax, ācis. — vetus, ěris. — mercātor, ōris. — dilīgens, ntis. — felix, īcis. — pars, rtis. — fertilis, e. — superbus, a, um. — constans, ntis. — despĕro, āvi, ātum, āre. — modestus, a, um. — vehĕmens, ntis. — solum, i. — admoneo, ūi, ĭtum, ĕre.

32.—1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως. — 2 ante μετ' αἰτιακ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 αἰτιακ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 4 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. — 5 ἀγὼν (πόλεμος) διεξήγετο. — 6 ἐκεῖ. — 7 ἐφ' ὅσον. — 8 post μετ' αἰτιακ. = μετὰ μετ' αἰτιακ. — 9 de μετ' ἀφαιρικ. = περὶ μετὰ γνκ. — 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἵππου). — 11 κάποτε. — 12 ἦδη.

Litus, ōris. — navis, is. — celĕber bris, bre. — aestas, ātis. — hiems, ĕmis. — Venus, ěris. — Sarpĕdon, ōnis. — expugnatio, ōnis. — ingens, ntis. — magnitūdo, ĭnis. — terribīlis, e. — crudĕlis, e. — caedes, is. — servitūdo, ĭnis. — Hecūba, ae. — dives, ĭtis. — felix, īcis. — pauper, ěris. — infĕlix, īcis.

33.—1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. — 2 ἢ (συγκριτικός). — 3 ἀφαιρικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ liberavĕrat. — 4 πολύ. — 5 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 6 καθὼς. — 7 ἀφαιρικ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται τι. — 8 κατὰ μικρόν. — 9 ἀφαιρικ. τοῦ αἰτίου. — 10 facti sunt = ἐγένοντο. — 11 οὔτινες. — 12 ἀφαιρικ. τοῦ κατὰ τι. — 13 ὁμως. — 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 15 δκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ parĕbant.

Medus, i. — infirmus, a, um. — ignāvus, a, um. — nobīlis, e. — impĕtus, ūs. — Lydus, i. — Babylonius, i. — potens, ntis. — brevis, e. — spatium, ii. — amplus, a, um. — luxuria, ae. — imbelis, e. — mollis, e. — pareo, ūi, ĕre.

34.—1 οὐδέν. — 2 ἢ (συγκριτικός). — 3 ἐνθα. — 4 πολύ. — 5

ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 6 τί; — 7 ἐνταῦθα. — 8 ὅστις. — 9 vitam efflo=ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθνήσκω. — 10 ὄνόματι. — 11 ἴνα. — 12 nullus, a, um=οὐδεὶς. — 13 pugna navālis=ναυμαχία.

Marāthon, ōnis.—Thermopylae, ārum.—generōsus, a, um.—comes, ītis.—clades, is.—Pausanias, ae.—Aristīdes, is.

35.—1 προστακτ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ; — 3 χθές. — 4 ἴνα. — 5 ὄπερ (βιβλίον). — 6 διότι. — 7 πόσον πολύ. — 8 ὅστις νὰ εἶναι. — 9 τί. — 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως. — 11 αὔριον. — 12 sub μετ' αἰτ.=περὶ μετ' αἰτ.—13 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις=ἄραγε aderitisne? = ἄραγε θὰ παρευρεθῆτε; — 14 μᾶλλον. — 15 ἢ (συγκριτικός). — 16 εὐθύς. — 17 τοῦτο. — 18 memoriā teneo=κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμούμαι. — 19 ὅ,τι. — 20 ἐπτά. — 21 ὅστις. — 22 ἢ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρικ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἐπιτάσσεται. — 23 οὐδεὶς. — 24 δύνатаι. — 25 ὡς, καθώς. — 26 ἄραγε ἄρκετὰ; — 27 gratiam habeo = ὀφείλω χάριν. — 28 unā cum = ὁμοῦ, μετὰ (μετὰ γνκ.). — 29 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 30 οἷτινες (μῦθοι). — 31 ἰδοῦ. — 32 προστακτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre.—ignōro, āvi, ātum, āre. — arbor, ōris. — recito, āvi, ātum, āre. — vesper, ěri. — fabūla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um. — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i.—mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ūi, ēre.

36.—1 ἀφοῦ. — 2 confirmo anīmum milītum = ἐνισχύω τὸ φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν: ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας. — 3 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου.

Poeni, ōrum. — video, vīdi, vīsum, ēre. — necessarius, a, um. — imprōbus, a, um. — opulentus, a, um. — opes, um. — manus, ūs. — timor, ōris. — Saguntum, i. — firmus, a, um. — Pyrenaei, ōrum.

37.—1 pro μετ' ἀφαιρικ.=ἀπὸ μετὰ γνκ.—2 ὅστις.—3 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου.—4 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου.—5 ita... ut=τόσον....

ὄστε.—6 ἔξηλθε.—7 ἴνα.—8 οὔτινες.—9 τῇ διαταγῇ.—10 quam= ἄν καί.—11 nonnullus, a, um= τίς.—12 ὅτι.—13 brevi= ἐν βραχεῖ (χρόνῳ).—14 usque ad=μέχρι (μετὰ γνκ.).

Perniciōsus, a, um.—administro, āvi, ātum, āre.—socius, i.—expilo, āvi, ātum, āre.—terreo, ūi, ἴtum, ēre.—coerceo, ūi, ἴtum, ēre.—irritus, a, um.—tempto, āvi, ātum, āre.—Etruria, ae.—accūso, āvi, ātum, āre.—releġo, āvi, ātum, āre.—revoco, āvi, ātum, āre.—Antonius, ii.—aetas, ātis.

38.—a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὄστε.—2 apud μετ' αἰτ.=παρὰ μετὰ δοκτ.—3 ἴνα.

Tantus, a, um.—peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε.—2 ἐπτά.—3 ἴνα.—4 ἔπειτα.—5 meā sententiā=κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην.—6 pro μετ' ἀφαιρτκ.=ὐπὲρ μετὰ γνκ.—7 τότε.—8 φαίνομαι.—9 ἦ (συγκριτικός).—10 usque ad=μέχρι (μετὰ γνκ.).—11 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.—12 γνκ. τῆς ἀξίας parvi aestīmo=ὀλίγον ἐκτιμῶ.—13 paulo post=μετ' ὀλίγον.—14 ita... ut=τόσον... ὄστε.—15 de μετ' ἀφαιρτκ.=περὶ μετὰ γνκ.

Numēro, āvi, ātum, āre.—regius, a, um.—humānus, a, um.—cadūcus, a, um.—incertus, a, um.—paucus, a, um.—ultīmus, a, um.—tranquillus, a, um.—valetūdo, īnis.—felicitas, ātis.—dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 ἀνωτέρω.—3 ὄστε.—4 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται quibuscum=πρὸς ᾧ (ἔθνη).—5 δέ.—6 δηλ. rogo.—7 ἱστάμενος.—8 τρίς.—9 memoriae mando=ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.—10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—11 ἴνα.

Cogīto, āvi, ātum, āre.—rogus, i.—perturbo, āvi, ātum, āre.—recupero, āvi, ātum, āre.

39.—1 πέντε.—2 = περὶ μετὰ γνκ.—3 utrum-an πότερον-ἦ.—4 ἀφοῦ.—5 pro μετ' ἀφαιρτκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.—6 erga μετ' αἰτιατκ.=πρὸς μετ' αἰτιατκ.—7 διότι.—8 ἄν καί.—9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου=μετὰ μετὰ γνκ.

Mulier, ēris.—propēro, āvi, ātum, āre.—acerbus, a, um.—aequus, a, um.—tolero, āvi, ātum, āre.

40.—1 ἐπιμελῶς.—2 φρονίμως.—3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.—4 εἶχε συναθροίσει.—5 ἵνα.—6 ὅτε.—7 ὁπόθεν: ἀπὸ ποῦ.—8 quotiannus τίθεται (ἀντὶ τοῦ ne) κατόπιν τῶν κωλύσεως σημαντικ. ρημ.= ἵνα μή, ὥστε νὰ μή.—9 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—10 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.—11 δικαίως.

Cibus, i.—nutrio, īvi, ītum, īre.—impertio, īvi, ītum, īre.—impedio, īvi, ītum, īre.—negotium, ii.—respondeo, ndi, nsum, ēre.—canto, āvi, ātum, āre.—audio, īvi, ītum, īre.—labōro, āvi ātum, āre.—oboedio, īvi, ītum, īre.—punio, īvi, ītum, īre.—esurio, īvi, ītum, īre.

41.—1 ἀφοῦ.—2 decimus, a, um = δέκατος.—3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.—4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.—5 ἵνα.—6 κατ' ἀρχάς.—7 οὐδέποτε.—8 quantus, a, um = ὁπόσος.—9 ἀλλά.—10 neque... neque=οὔτε... οὔτε.—11 ἔπειτα.—12 ἀφαιρτικ. ιδιότητος.—13 ὥστε.—14=atque ibi.

Incendium, ii.—vincio, nxi, nctum, īre.—transporto, āvi, ātum, āre.—servio, īvi, ītum, īre.—Venus, ēris.—facinus, ōris.—probo, āvi, ātum, āre.—sentio, nsi, nsum, īre.—opto, āvi, ātum, āre.—suadeo, suāsi, suāsum, ēre.—finio, īvi, ītum, īre.—fatigo, āvi, ātum, āre.—pietas, ātis.—umērus, i.—venio, vēni, ntum, īre.—reperio, reppēri, repertum, īre.

42.—1 ὅτε.—2 δοτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret.—3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.—4 ὃδε, ὡς ἐξῆς.—5 ἕδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.—6 ἄν καί.—7 ὡς.—8 οὐτῶ.—9 nisi = ἐὰν δὲν (πρὸβλ. 12, 9).—10 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um.—appropinquo, āvi, ātum, āre.—divinus, a, um.—flos, ris.—vestio, īvi ἢ ii, ītum, īre.—dulcis, e.—cura, ae.—lenio, īvi ἢ ii, ītum, īre.—scio, īvi, ītum, īre.—vinculum, i.—religo, āvi, ātum, āre.

43.—a) 1 κατ' ἀρχάς.—2 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.—3 ante Christum natum=πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.—4 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberāvērunt.—5 = ante Christum natum.—6 qui... administrārent=ἵνα οὗτοι διοικήσωσι.—7 πρὸς τούτοις.—8 ἵνα.—9 σχεδόν.—10 διεξήγαγον.—11 ἐν τῷ πολέμῳ.—12 γνη. ἀντικμ. εἰς τὸ bello.—13 ab=ἀπὸ μετὰ γνη.

Duo, duae, duo. — creo, āvi, ātum, āre. — administro, āvi, ātum, āre.—censor, ōris.—praetor, ōris.—aedilis, is.—quaestor, ōris.—amplificō, āvi, ātum, āre.—Sannītes, um.

b) 1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. — 2 = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 3 usque ad = μέχρι (μετὰ γενκ.). — 4 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 5 ἐν διαφόροις χρόνοις. — 6 summa imperii = ἡ ἀρχηγία. — 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 218 π. Χ.) καὶ ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 222 π. Χ.). — 8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ φονευθέντος Ποπλίου Σκιπίωνος. — 9 ἡ per ἐνταῦθα μετ' αἰτιατικ. ἐτέθη ἀντὶ ἀπλῆς αἰτιατικ. δηλούσης χρονικὴν διάρκειαν. — 10 κτηρμ. = ὡς νικητής. — 11 ἡ αἰτιατικ. ἐπὶ χρόνου δηλοῖ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um.—idem, eādem, idem.—saecūlum, i.—Fabius, i.—dictātor, ōris.—diversus, a, um.—flagro, āvi, ātum, āre.

c) 1 αἰτιατ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 2 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. — 2 bellum civīle = ἐμφύλιος πόλεμος. — 3 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 4 κατέθλιψε, ἐματαίωσε. — 5 τέλος. — 6 ut... viderētur = ὥστε ἐφαίνετο. — 7 conjurātus, i = συνωμότης. — 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία. — 9 post Christum natum = μετὰ Χριστὸν γεννηθέντα = μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ: μ. Χ. — 10 ἀφαιρικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. εἰς τὸ privanērunt.

Nefarius, a, um.—legio, ōnis. — Octaviānus, i. — heres, ēdis.

44.—1 in somnis = καθ' ὕπνον. — 2 supra μετ' αἰτιατ. = ὑπὲρ μετ' αἰτ. — 3 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 4 ἀφαιρικ. ιδιότητος. — 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως). — 6 διατί. — 7 mi, κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῆς κτητικῆς ἀντων. meus, a, um. — 8 = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 9 dum = ἕως ὅτου. — 10 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 11 = ὑπὸ μετὰ γενκ. — 12 δέ. — 13 pondum = οὕπω: δὲν... ἀκόμη. — 14 ἴνα. — 15 ἀφαιρικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 16 ἀφαιρικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμ. εἰς τὸ solūtus est. — 17 εὐθύς.

Turpis, e.—lacēro, āvi, ātum, āre.—jaceo, ūi, ēre.—lectus, i.—metuo, ūi, ēre.—constituo, ūi, ūtum, ēre.—ruo, rūi, rūtum,

ĕre.—litus, ōris.—saevio, ūi, ītum, īre.—everto, rti, rsum, ĕre.—
 converto, rti, rsum, ĕre.—infĕri, ōrum.—descendo, ndi, nsum,
 ĕre.—elĭgo, lĕgi, lectum, ĕre.—comprehendo, ndi, nsum, ĕre.—
 solvo, lvi, solūtum, ĕre.—indŭo, dŭi, dŭtum, ĕre.

45.—1 ὅτε.—2 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus.
 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 cum... cōflixerītis =
 ἀφ' οὗ συγκρουσθῆτε. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 6 utīnam ne =
 εἴθε νὰ μὴ (πρὸβλ. 44, 9).

Abdūco, xi, ctum, ĕre.—incendo, ndi, nsum, ĕre.—prae-
 dīco, xi, ctum, ĕre.—addūco, xi, ctum, ĕre.—redūco, xi, ctum,
 ĕre.—deprehendo, ndi, nsum, ĕre.—conflĭgo, flixi, flictum,
 ĕre.—rego, xi, ctum, ĕre.—intellĕgo, lexi, lectum, ĕre.—
 veritas, ātis.—averto, rti, rsum, ĕre.—dirĭgo, rexi, rectum,
 ĕre.—neglĭgo, exi, ectum, ĕre.—contemno, msi, mptum, ĕre.—
 auris, is.

46.—1 ὅτε.—2 ita... ut = τόσον... ὥστε.—3 apud μετ' αἰ-
 τιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.—4 meis auspiciis (ἀφαιρτκ. τοῦ τρό-
 που) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου.—5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ
 μάχῃ.—6 -ne ἐρωτηματκ. μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως,
 διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἀραγε? metuitisne? ἀραγε φο-
 βεῖσθε;—7 μήπως.—8 ἴνα.—9 πρὶν ἢ.—10 γνκ. τῆς αἰτίας.—11
 διότι.—12 = Caius (πρόφ. Gajus).—13 δύνανται.—14 ἀφαιρτκ.
 τοῦ χρόνου.—15 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.—indīco, xi, ctum, ĕre.—gero, gessi, gestum,
 ĕre.—vinco, vici, victum, ĕre.—duco, xi, ctum, ĕre.—metuo,
 ūi, ĕre.—mitto, misi, missum, ĕre.—committo, misi, missum,
 ĕre.—restituo, stitŭi, stitūtum, ĕre.—dico, xi, ctum, ĕre.—credo,
 dīdi, dītum, ĕre.—acuō, ūi, ūtum, ĕre.—posco, poposci, ĕre.

47.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 διότι.—3 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ
 τι.—4 ἔκειτο.—5 ὅταν.—6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ
 τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται.—7 ἴνα.

Priēna, ae.—Caria, ae.—capio, cēpi, captum, ĕre.—fugio
 fŭgi, fugītum, ĕre.—asporto, āvi, ātum, āre.—nonnullus, a,
 um.—facio, fēci, factum, ĕre.—permitto, misi, missum, ĕre.

48.—1 εἷς.—2 ἀφοῦ.—3 accēdit, ut=συνέβη νά.—4 εὐθύς.—5 δτκ. — 6 contigit, ut = accēdit, ut. — 7 μόνον.—8 ἵνα μή.—9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.—10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—11 καταληφθεῖς.—12 omnīno non = πάντως δέν : οὐδαμῶς.—13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμεν. εἰς τὸ praecipio.—14 ἵνα.

Vedius, ii.—Pollio, ōnis.—convivium, ii.—accumbo, cubūi, cubitum, ěre.—vas, vasis.—frango, frēgi, fractum, ěre.—crystallinus, a, um.—piscina, ae.—rapio, rapūi, raptum, ěre.—jubeo, jussi, jussum, ěre.—objicio, jēcī, jectum, ěre.—muraena, ae.—excido, cīdī, ěre.—evādo, si, sum, ěre.—comprehendo, ndī, nsum, ěre.—confugio, fūgi, fugitum, ěre.—peto, īvi, itum, ěre.—piscis, is.—interficio, fēcī, fectum, ěre.—misericordia, ae.—moveo, mōvi, motum, ěre.—compleo 2.—praecipio, cēpi, ceptum, ěre.

49.—1 bello=ἐν πολέμῳ.—2 παθ. προκμ. τοῦ vinco.—3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 cum... data esset = ὅτε ἐδόθη.—5 cum... non possent = ἐπειδὴ δέν ἠδύναντο.—6 oraculum consūlo=ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.—7 consilium capio = λαμβάνω ἀποφασίζω.—8 oraculum edo = χρησιμοδοτῶ.—9 ἀφαιρτκ. δηλοῦσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν=ἐξ Ἀθηνῶν.—10 μάτην.—11 peto ab aliquo aliquid=ζητῶ τι παρὰ τινος.—12 ἀλλά.—13 res militaris=τὰ πολεμικά.—14 κατὰ πρόῳτον.—15 ignominia aliquid afficio=ὀνειδίζω τινά.—16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργανου.—17 facti sunt = ἐγένοντο.—18 ὥστε.—19 νοητέον τὸ est.—20 εὐτυχεστάτα.

Jugum, i.—servitus, ūtis.—indignatio, ōnis.—tolero 1.—deficio, fēcī, fectum, ěre.—dejicio, jēcī, jectum, ěre.—Delphicus, a, um.—consūlo, sulūi, sultum, ěre.—edo, edīdī, editum, ěre.—peto, petīvi, petitum, ěre.—accipio, cēpi, ceptum, ěre.—arcesso, īvi, itum, ěre.—qualis, e.—ignarus, a, um.—decipio, cēpi, ceptum, ěre.—afficio, fēcī, fectum, ěre.—alacer, cris, cre.—pario, pepēri, partum, ěre.—concutio, cussi, cussum, ěre.—conficio, fēcī, fectum, ěre.

50.—1 ὅτε.—2 ἐνθα.—3 σφόδρα, πολύ.—4 ne... quidem=οὐδέ.—5 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ uti ἀπαρμφ. τοῦ

utor.—6 κάλλιον.—7 irātus, a, um = ὀργισθεῖς.—8 rep̄to poe-
nas ab alīquo=τιμωρῶ τινα.—9 αἴφνης.—10 ὅστε.—11 ἐπειδή.—
12 τέλος.—13 ventus secundus=οὐριος ἄνεμος.

Aulis, īdis.—moror, ātus sum, āri.—venor, ātus sum,
āri.—soleo, ūtus sum, ēri.—gaudeo, gavīsus sum, ēre.—arcus,
ūs.—utor, usus sum, uti.—talis, e.—audeo, ausus sum, ēre.—
rep̄to, īvi, ūtum, ēre.—consēquor, consecūtus sum, sēqui.—
egredior, gressus sum, grēdi.—possum, potui, posse.—Calchas,
antis.—vates, is.—irascor, ātus sum, sci.—vereor, ūtus sum,
ēri.—verum, i.—profiteor, fessus sum, ēri.—polliceor, cītus sum,
ēri.—tutor, ātus sum, āri.—nanciscor, nactus sum, nancisci.—
cogo, coēgi, coāctum, ēre.

51.—1 profectūrus sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ
πορευθῶ.—2 ὅτε.—3 λίαν, πολύ.—4 ἀρχόντως.—5 actūrus sum,
περιφραστ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω.—6 nonne ἐρωτηματικ. μό-
ριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;—7 in animo habeo = δια-
νοοῦμαι.—8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μή-
πως, ἄραγε;—9 κατὰ τὸ φαινόμενον.—10 ἴνα.—11 revēra=
πράγματι (δέ).—12 castra pono = στρατοπεδεύω.—13 δτκ. χρησι-
μεύουσα ὡς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ moriendum est=πρέπει ἡμεῖς ν'
ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci.—ephōrus, i.—ago, egi, actum,
ēre.—barbārus, a, um.—adītus, ūs.—moriōr, mortūsus sum,
mori.—pono, posūi, posītum, ēre.—alld̄quor, locūtus sum, lō-
qui.—licet, ūit, ēre.—consultatio, ōnis.—consūmo, sumpsi, sum-
ptum, ēre.

52.—1 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου.—2 = ante Christum natum=
πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.—3 ἀφαιρετκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀν-
τικμ. τοῦ fungebantur' fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα
ὑπάτου.—4 ad μετ' αἰτιατκ.=παρὰ μετ' αἰτιατκ.—5 invīto collēgā
=ἄκοντος τοῦ συνάχοντος.—6 ἴνα μή.—7 equestre proelium=
ἵππομαχία.—8 manum consēro=συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.—
9 ne... quidem = οὐδέ.—10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν
πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ.—11 ἐπὶ τινα χρόνον.—12 quoque

σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος: καί. — 13 tribūnus milītum = χιλίαρχος (διοικητῆς λεγεῶνος). — 14 ὅτε. — 15 ἔφιππος. — 16 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 17 ἀκόμη. — 18 non jam = οὐκέτι: δέν... πλέον. — 19 γενκ. πληθυντ. τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσώπ. — 20 γενκ. δηλοῦσα τὴν ἐν τῷ τόπῳ στάσιν=ἐν Ρώμῃ.—21 ἴνα.—22 dum μετὰ ἐνεστῶτος ἀντὶ παρακτ. dum colloquuntur = ἐνῶ συνδιελέγοντο.—23 ἱστορκ. ἐνεστῶς.

Consulātus, ūs. — fungor, nctus sum, i. — Poenus, i. — Cannāe, ārum.—edūco, xi, ctum, ěre.—sequor, secūtus sum, sequi.—desĕro, ūi, rtum, ěre. — pello, pepūli, pulsum, ěre. —verto, rti, rsum, ěre. — consĕro, ūi, rtum, ěre. — fundo, fūdi, fūsum, ěre. — praetervĕhor, vectus sum, i. — sedeo, sēdi, sessum, ěre. — saxum, i.—tueor, tuītus sum, ěri. — fatālis, e. — convalesco, valūi, ěre. — uterque, utrāque, utrumque. — opprīmo, pressi, pressum, ěre. — munio, īvi, ĩtum, ĩre. — collōquor, locūtus sum, lōqui.—obrūo, ūi, rūtum, ěre.—eripio, ripūi, reptum, ěre.

53.—1 μέλλων νὰ πορευθῆ.—2 ἐκ Καρχηδόνος.—3 αὕτη δέ.—4 ἐνῶ.—5 quaero ex filio ἐρωτῶ τὸν υἱόν.—6 ἄν.—7 ἀσμένως.—8 ἴνα μή.—9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός· mi fili υἱέ μου.—10 καί.—11 per μετ' αἰτιατκ.=κατὰ μετ' αἰτιατκ.—12 tam-ut τόσον ὥστε.—13 πιστῶς.—14 ποτέ.

Conficio, fĕci, fectum, ěre.—sto, stĕti, stātum āre. — quaero, quaesīvi, quaesītum, ěre. — accipio, cĕpi, ceptum, ěre. — cupio, pīvi, pītum, ěre. — blanditia, ae. — do, dĕdi, dātum, āre. — infestus, a, um.

54.—1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου.—2 ἴνα.—3=διὰ μετ' αἰτιατκ.—4 secundā fortunā τύχη ἀγαθῆ, με εὐνοϊκὴν τύχην: με τὴν εὐνοϊαν (: τὴν βοήθειαν) τῆς τύχης.—5 ὅτε. — 6 αἰφνης. — 7 adversus μετ' αἰτιατ.=ἐναντίον μετὰ γενκ.

Hasdrūbal, ālis. — illustris, e. — indōles, is. — transgredior, gressus sum, i.—gero, gessi, gestum, ěre. — subĭgo, ĕgi, actum, ěre. — collĭgo, lĕgi, lectum, ěre. — indico, dixi, dictum, ěre. — meditor, ātus sum, āri.—Vettōnes, um.—cado, cecīdi, casum, ěre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

- a, ab καὶ abs, πρόθεσις μετ' ἀφαιρητκ.=1) ἀπό, 2) ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.
- abdūco, xi, ctum, ěre, 3 ἀπάγω.
- absum, afūi, abesse, εἶμαι ἀπών, εἶμαι μακράν.
- ac, ἐπίρρ. καί.
- accipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 λαμβάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.
- accumbo, cubūi, cubitum, ěre, 3 κατακλίνομαι (κατ' ἐξοχήν ἐπὶ τῶν δειπνούντων).
- accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγορῶ.
- acer, cris, cre, σφοδρός, δεινός.
- acerbus, a, um, πικρός.
- Achilles, is, ἄρ. Ἀχιλλεύς.
- acies, ei, θ. 1) ὀξύτης· acies oculorum ὀξυδέρχεια· 2) (τάξις μάχης) παράταξις· in acie ἐκ παρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3) μάχη.
- acuo, ūi, ūtum, ěre, 3 παροξύνω, παρορμῶ.
- ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατκ.= 1) παρὰ τινι, τι, 2) ἐν τινι, πρὸς τινα.
- addūco, xi, ctum, ěre, 3 προσάγω, ἄγω.
- adhibeo, ūi, ūtum, ěre, 2 μεταχειρίζομαι.
- adhuc, ἐπίρρ. ἀκόμη.
- adītus, ūs, ἄρ. εἴσοδος.
- administro, āvi, ātum, āre, 1 διοικῶ.
- admoneo, ūi, ūtum, ěre, 2 παρακινῶ, προτρέπω.
- adōro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.
- Adriaticus, a, um, Ἀδριατικός.
- adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι, βοηθῶ, παρευρίσκομαι.
- adulescentūlus, i, ἄρ. νεανίας, νέος.
- advēna, ae, ἄρ. ἔπληγς.
- adventus, ūs, ἄρ. ἀφιξίς.
- adversarius, ii, ἄρ. ἐχθρός.
- adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. 1) = πρὸς μετ' αἰτιατκ.· 2) = ἐναντίον μετὰ γνκ.
- adversus, a, um, ἐναντίος· res adversae=συμφοραί, ἀτυχίαί.
- advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

- aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
aedificō, āvi, ātum, āre, 1 οἰκο-
δομῶ, κτίζω, κατασκευάζω.
aedilis, is, ἄρ. ἀγορανόμος.
Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
aeger, gra, grum, ἀσθενής.
Aemilius, ii, ἄρ. Αἰμίλιος.
aemulus, a, um, ἀντίζηλος.
Aenēas, ae, ἄρ. Αἰνείας.
Aequi, ōrum, ἄρ. Αἴκονοι (ἄρ-
χαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστη-
μένος εἰς τὴν ὄρεινὴν χώραν τοῦ
ἄνω Ἀνίου (παραποτάμου τοῦ
Τιβέρεως)).
aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἰσῶ·
aequo solo=κατεδαφίζω.
aequus, a, um, ὀμαλός, ἴσος· ae-
quus animus, ἀπάθεια, ἀταραξία
ψυχῆς.
aēr, aēris, ἄρ. ἀήρ.
Aesculapius, ii, ἄρ. Ἀσκληπιός.
aestas, ātis, θ. θέρος· aestāte =
κατὰ τὸ θέρος.
aestīmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτι-
μῶ· parvi aestīmo ὀλίγον ἐκ-
τιμῶ.
aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐ-
ποχή.
Aetna, ae, θ. Αἴτνη.
afficio, fēcī, fectum, ěre, 3 περι-
βάλλω· afficio ignominia=δνει-
δίζω.
Africa, ae, θ. Ἀφρική.
Africanus, a, um, Ἀφρικανὸς (ἐ-
πωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορνη-
λίου Σκιπίωνος, τοῦ νικητοῦ τοῦ
Ἀννίβα).
Agamemnon, ōnis, ἄρ. Ἀγαμέ-
μνων.
ager, grī, ἄρ. ἀγρός.
ago, egi, actum, ěre, 3 ἄγω,
πράττω.
agricola, ae, ἄρ. γεωργός.
agricultūra, ae, θ. γεωργία.
alacer, cris, e, πρόθυμος.
albus, a, um, λευκός.
Alexander, dri, ἄρ. Ἀλέξανδρος.
aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
aliquamdiu, ἐπὶ τινα χρόνον.
aliquando, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
alius, a, ud, ἄλλος.
Allia, ae, ἄρ. Ἀλλίας, μικρὸς
παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν
Λατίῳ.
alligo, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
δένω.
allōquor, locūtus sum, lōquī, 3
προσφωνῶ.
Alpes, ium, θ. Ἀλπεις.
alter, ěra, ěrum, ὁ ἕτερος.
altus, a, um, ὑψηλός.
alvus, i, θ. κοιλία.
ambo, ae, ο, ἀμφοτέροι, αι, α.
ambulo, āvi, ātum, āre, 1 περι-
πατῶ.
amicitia, ae, θ. φιλία.
amicus, i, ἄρ. φίλος.
amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
amor, ōris, ἄρ. ἀγάπη· amor pa-
triae=ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀ-
γάπη, φιλοπατρία.
amplificō, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-

- παυξάνω, ἐπεκτείνω.
 amplus, a, um εὐρύς, εὐρύχωρος,
 μέγας.
 Ancus, i, ἄρ. Ἄγκος.
 animus, i, ἄρ. ψυχή, νοῦς, φρό-
 νημα, θάρος.
 annus, i, ἄρ. ἔτος.
 ante, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρόθ
 (τοπικ. καὶ χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρότερον.
 antiquus, a, um, ἀρχαῖος, πα-
 λαιός.
 Antonius, ii, ἄρ. Ἀντώνιος.
 Apenninus, i, ἄρ. τὰ Ἀπέννινα
 ὄρη.
 aper, pri, ἄρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοικτός.
 Apollo, īnis, ἄρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ūtum, ēre, 2 φαίνο-
 μαι.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 ὀνομάζω.
 apporto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 κομίζω, φέρω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1
 πλησιάζω.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = παρὰ
 μετὰ δτκ. ἢ πρὸς μετ' αἰτιατκ.
 aqua, ae, θ. ὕδωρ.
 aquila, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρον.
 arbor, ōris, θ. δένδρον.
 arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 μετα-
 πέμπομαι, στέλλω καὶ προσ-
 καλῶ.
 arcus, ūs, ἄρ. τόξον.
 argentum, i, οὐδ. ἄργυρος.
 Arioivstus, i, ἄρ. Ἀριόβιστος.
 Aristides, is, ἄρ. Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὅπλα (ἀμυν-
 τικά) ἀντίθετ. tela, ōrum ὅπλα
 (ἐπιθετικά).
 armatus, a, um, ἔνοπλος.
 armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
 arō, āvi, ātum, āre, ἀροτριῶ, καλ-
 λιεργῶ.
 arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 κατη-
 γορῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arch, arcis, θ. ἀκρόπολις.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἄρ. θέα, ὄψις.
 asper, ěra, ěrum, τραχύς, σφο-
 δρός.
 asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κομίζω.
 at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
 ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας.
 dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθῆναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐσ.
 Athenienses, ium, ἄρ. πληθ.
 οἱ Ἀθηναῖοι.
 atque, σύνδ. καί.
 atrox, ōcis, δεινός, φοβερός.
 Attica, ae, θ. Ἀττική.
 auctoritas, ātis, θ. ἐπιρροή, ὑπό-
 ληψις.
 audacia, ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus sum, ēre, 2 τολμῶ.

audio, īvī, ītum, īre, 4 ἀκούω.
 Augustūlus, ī, ἄρ. Αὐγουστύλος.
 Augustus, ī, ἄρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλῖς.
 auris, is, θ. οὖς· praebeo aures
 alicui προσέχω εἰς τινα, ἀκούω
 τινά.
 aurum, ī, οὐδ. χρυσός.
 auspiciūm, īi, οὐδ. 1) οἰωνοσκο-
 πία· 2) ἀρχηγία.
 aut, σύνδεσμος = ἦ (διαζευκτι-
 κός).
 autem, σύνδεσμος=δέ, ὅμως.
 auxiliūm, īi, οὐδ. βοήθεια.
 avertō, rti, rsum, ἔre, 3 ἀπο-
 τρέπω.
 avia, ae, θ. μάμη.
 avus, ī, ἄρ. πάππος.

B

Babyloniī, ōrum, ἄρ. Βαβυλώ-
 νιοι.
 Bacchus, ī, ἄρ. Βάκχος.
 barbārus, a, um, βάρβαρος.
 beātus, a, um, εὐδαίμων.
 bellicōsus, a, um, πολεμικός.
 bellīcus, a, um, πολεμικός· res
 bellīca τὰ πολεμικά.
 bello, āvī, ātum, āre, 1 πολεμῶ.
 bellum, ī, οὐδ. πόλεμος.
 bene, ἐπίρρ. καλῶς.
 benignus, a, um, εὐμενής.
 bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον.
 Bias, antis, ἄρ. Βίας.
 Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλ. ἐν
 τῷ πληθ.).
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός.
 Brennus, ī, ἄρ. Βρέννος (ἀρχηγὸς
 τῶν Γάλλων).
 brevis, e, βραχύς· brevi (tem-
 pōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ· ἐντὸς
 ὀλίγου χρόνου.
 Britanni, ōrum, ἄρ. Βρεταννοί.
 Brutus, ī, ἄρ. Βρούτος.

C

C=Caius, ī (πρόφ. Gajus), ἄρ.
 Γάϊος.
 cado, cecīdī, casum, ἔre 3 πί-
 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης),
 φονεύομαι.
 cadūcus, a, um, φθαρτός, μά-
 ταιος.
 caedes, is, θ. σφαγή.
 caeruleus, a, um, κυανοῦς.
 Caesar, āris, ἄρ. Καῖσαρ.
 Calchas, antis, ἄρ. Κάλχας.
 Callīdus, a, um, πανοῦργος.
 Camillus, ī, ἄρ. Κάμιλλος, Ρω-
 μαῖος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς
 τοῦ Δ' αἰῶνος π. Χ.
 Campania, ae, θ. Καμπανία, χώ-
 ρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς
 Ἰταλίας.
 campus, ī, ἄρ. πεδιάς.
 Cannae, ārum, θ. Κάνναι (πόλις
 τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς
 ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας).
 canto, āvī, ātum, āre, 1 ᾄδω,

- ψάλλω.
 caprio, cēri, captum, ἔρε, 3 λαμβάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.
 capillus, i, ἄρ. κόμη.
 Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λόφου)· Capitolinus, a, um, Καπιτώλιος· Capitolinus mons Καπιτώλιος λόφος.
 capto, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ, συλλαμβάνω.
 caput, capitis, οὐδ. πρωτεύουσα (ἐπὶ τόπου).
 Caria, ae, θ. Καρία.
 carmen, īnis, οὐδ. ἔσμα, ποίημα.
 Carthaginienses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνιοι.
 Carthāgo, īnis, θ. Καρχηδών.
 carus, a, um, προφιλής.
 casa, ae, θ. καλύβη.
 castigo, āvi, ātum, āre, 1 κολάζω, τιμωρῶ.
 castra, ōrum, οὐδ. στρατόπεδον.
 catēna, ae, θ. ἄλυσις.
 Catilīna, ae, ἄρ. Κατιλίνας.
 Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ῥωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς (234-149 π. X.).
 causa, ae, θ. αἰτία.
 celēber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος, πολυάνθρωπος.
 celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὑμνῶ.
 celer, ēris, ἔρε, ταχύς.
 celeritas, ātis, θ. ταχύτης.
 cena, ae, θ. δεῖπνον.
 censor, ōris, ἄρ. τιμητής.
 centesimus, a, um, ἑκατοστός.
 certāmen, īnis, οὐδ. ἀγών.
 cervā, ae, θ. ἔλαφος.
 cetēri, ae, a, οἱ λοιποί.
 Christus, i, ἄρ. Χριστός.
 cibus, i, ἄρ. τροφή.
 ciccāda, ae, θ. τέττιξ.
 Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.
 Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβροι.
 Cincinnātus, i, ἄρ. Κιγκιννάτος.
 circa, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = περιτινα, περίξ τινός.
 Cisalpinus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἑλλεσπονδῶν.
 civilis, e, πολιτικός· bellum civile=ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.
 civitas, ātis, θ. πολιτεία.
 clades, is, θ. ὄλεθρος, συμφορά, ἤττα.
 clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.
 clamor, ōris, ἄρ. κραυγή.
 clarus, a, um, περιφημος, ἔνδοξος, ὀνομαστός.
 classis, is, θ. στόλος.
 claudus, a, um, χωλός.
 Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις τῆς Ἐτρουρίας).
 coāctus, a, um, ἀναγκασθεῖς.
 coēgceo, ūi, itum, ēre, 2 συγκρατῶ.
 cogito, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.

- cogo, coēgi, coactum, ěre, 3 ἄναγκάζω.
- Collatīnus, i, ἄρ. Κολλατίνος.
- collēga, ae, ἄρ. συνάρχων.
- collīgo, lēgi, lectum, ěre, 3 συν-αθροίζω.
- collis, is, ἄρ. λόφος.
- collōco, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ἰδρύω.
- colloquium, ii, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.
- collōquor, locūtus sum, lōqui, 3 συνδιαλέγομαι.
- colonia, ae, θ. ἀποικία.
- coma, ae, θ. κόμη.
- comes, ĩtis, ἄρ. ὀπαδός, ἑταῖρος.
- commemōro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.
- commēo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι.
- committo, mīsi, missum, ěre, 3 συνάπτω.
- commōdo, āvi, ātum, āre, 1 δίδω, δανείζω.
- commūnis, e, κοινός.
- compāro, āvi, ātum, āre, 1 πορίζομαι, ἀποκτῶ, παρασκευάζω.
- compleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
- comprehendo, ndi, nsum, ěre, 3 λαμβάνω.
- concilio, āvi, ātum, āre, 1 συνάπτω.
- concutio, cussi, cussum, ěre, 3 διασείω, παραλύω.
- condicio, ōnis, θ. κατάστασις.
- condītor, ōris, ἄρ. ἰδρυτής.
- conficio, fēcī, factum, ěre, 3 1) τελῶ 2) τελειώνω. τι, περατῶ.
- confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνισχύω.
- confīgo, flixī, flictum, ěre, 3 συμπλέκομαι.
- confugio, fūgi, fugītum, ěre, 3 καταφεύγω.
- conjurātus, i, ἄρ. συνωμότης.
- conscientia, ae, θ. συνείδησις.
- consēquor, secūtus sum, sēqui, 3 ἐπακολουθῶ.
- consēro, serūi, rtum, ěre, 3' consēro manum συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.
- conservo, āvi, ātum, āre, 1 διαφυλάττω, διατηρῶ.
- consilium, ii, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
- constans, ntis, εὐσταθής, καρτερικός.
- constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρτερία.
- constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 καθίστημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
- consul, ūlis, ἄρ. ὕπατος.
- consulātus, ūs, ἄρ. ὑπατεία.
- consūlo, sulūi, ltum, ěre, 3 συμβουλευομαι, ἐρωτῶ.
- consultatio, ōnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
- consūmo, sumpsī, sumptum, ěre,

3 καταναλίσκω.
 contemno, mpsī, mtum, ěre, 3
 καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημέ-
 νος.
 contio, ōnis, θ. συνέλευσις.
 contra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀπέ-
 ναντι, κατά τινος.
 convalesco, valūi, ěre, 3 ἀναρ-
 ρώννυμαι.
 converto, tī, rsum, ěre, 3 μετα-
 βάλλω, μετατρέπω.
 convinium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
 conuolvo, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
 καλῶ.
 coria, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ.
 coriaae, ārum = δύναμις (στρα-
 τιωτική), στρατός.
 Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνελία.
 corōna, ae, θ. στέφανος.
 cornu, ūs, οὐδ. κέρασ (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρρ. καθημερινῶς.
 cras, ἐπίρρ. αὔριον.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdī, dītum, ěre, 3 πι-
 —στεύω.
 cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, Κρεμώνη.
 creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ěre, 3 αὐ-
 ξάνομαι.
 Croesus, i, ἄρ. Κροῖσος.
 cruciātus, ūs, ἄρ. βάσανος.
 crudēlis, e, σκληρός.

crystallinus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. πταῖσμα.
 cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. σύν,
 μετὰ τινος, πρὸς τινά. — σύνδ.
 ὅτε, ἀφοῦ, ἐπειδή.
 cunctus, a, um, σύμπας.
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupio, pīvi, pītum, ěre, 3 ἐπι-
 θυμῶ.
 cupīdus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cur, ἐπίρρ. διατί.
 cura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.
 currus, ūs, ἄρ. ἄρμα.
 Cyrus, i, ἄρ. Κύρος.

D

de, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. = περί
 τινος.
 dea, ae, θ. θεά.
 debeo, ūi, ūtum, ēre, 2 ὀφείλω.
 decem, δέκα.
 decimus, a, um, δέκατος.
 decipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 ἀ-
 πατῶ.
 Decius, ii, ἄρ. Δέκιος.
 deficio, fēcī, fectum, ěre, 3 ἀφι-
 σταμαι, ἀποστατῶ.
 defleo, ēvi, ētum, ěre, 2 θρηνῶ,
 κλαίω τινά ἢ τι.
 deinde, ἐπίρρ. ἔπειτα.
 dejicio, jēcī, jectum, ěre ἀπο-
 βάλλω, ἀποσειῶ.
 delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρω.
 deleo, ēvi, ētum, ěre, 2 καταστρέ-
 φω, ἀφανίζω.

- Delphicus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δηλός.
 demum, επίρρ. τέλος, τὸ πρῶτον,
 κατὰ πρῶτον.
 denique, επίρρ. τέλος.
 denūo, επίρρ. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ἔρε, 3
 συλλαμβάνω.
 descendo, ndi, nsum, ἔρε, 3 κατα-
 βαίνω.
 desero, serui, rtum, ἔρε, 3 κατα-
 λείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀπελπί-
 ζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defui, deesse, ἔλλείπω.
 deterreo, ui, itum, ēre, 2 κωλύω,
 ἀποτρέπω.
 deus, i, ἄρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἄρτεμις.
 dico, xi, ctum, ἔρε, 3 λέγω.
 dictātor, ōris, ἄρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, οὐδ. ρητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, ōnis, θ. Διδώ (θυγάτηρ τοῦ
 Βήλου, βασιλέως τῆς Τύρου) ἢ
 Καρχηδῶν ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς τὸ
 888 π. X.
 dies ei, ἄρ. ἡμέρα· in dies=καθ'
 ἡμέραν.
 dignitas, ātis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, επίρρ. ἐπιμελῶς.
 dimico, āvi, ātum, āre, 1 ἀγωνί-
 ζομαι, μάχομαι.
 Diomedes, is, ἄρ. Διομήδης.
 dirigo, rexi, rectum, ἔρε, 3 διευ-
- θύνω.
 disciplina, ae, θ. τάξις πειθαρχία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ūi, itum, ēre, 2 ἀπα-
 ρέσκω.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, itis, πλούσιος.
 divinus, a, um, θεϊός.
 divitiae, arum, θ. πλοῦτος.
 do, dedi, datum, are, 1 δίδω.
 doctrina, ae, θ. ἐπιστήμη, παι-
 δεία.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ūi, ēre, 2 λυποῦμαι.
 dolor, ōris, ἄρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἄρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, ōnis, θ. ἔξουσία, δε-
 σποτεία, κυριαρχία.
 dominus, i, ἄρ. κύριος.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δωροῦ-
 μαι, προσφέρω δῶρα, φιλο-
 δωρῶ.
 donum, i, οὐδ. δῶρον.
 dubito, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um, ἀμφίβολος· res du-
 bia κρῖσιμος περιστάσις.
 ducentesimus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxi, ductum, ἔρε, 3 ἄγω, ὁ-
 δηγῶ, λαμβάνω (τινὰ) μαζί μου.

dulcis, e, ἡδύς, γλυκύς.
 cum, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἕως ὅτου,
 ἐνῶ.
 duo, duae, duo, δύο.
 duodēcim, δώδεκα.
 duodesexagesīmus, a, um, πεντη-
 κοστὸς ὄγδοος.
 durus, a, um, σκληρός.
 dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρα-
 τηγός.

E

ecce, ἰδοῦ.
 edo, dīdī, dītum, ἔρε, 3 ἐκδίδω.
 edūco, xī, ctum, ἔρε, 3 ἐξάγω.
 effigies, eī, θ. (ἀφ)ομοίωμα, εἰκὼν.
 efflo, āvī, ātum, āre, 1 ἐκπνέω
 efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
 ἀποθνήσκω.
 ego, ἐγώ.
 egredior, egressus sum, egrēdi,
 3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.
 elīgo, elēgi, electum, ἔρε, 3 ἐκ-
 λέγω.
 eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.
 emīgro, āvī, ātum, āre, 1 ἐξανί-
 —σταμαι, μετοικῶ.
 emīneo, ūi, ēre, 2 ἐξέχω, δια-
 πρόσω.
 enim, σύνδ. διότι.
 Erihialtes, is, ἄρ. Ἐφιάλτης.
 erihōrus, i, ἄρ. ἔφορος (ἐν
 Σπάρτῃ).
 Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.
 eques, equītis, ἄρ. ἵππεύς.

equester, stris, stre, ἵππικός·
 copiae equestres = τὸ ἵππικόν·
 equestre proelium = ἵππομα-
 χία.
 equitātus, ūs, ἄρ. ἵππικόν.
 equus, i, ἄρ. ἵππος.
 erga, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρὸς
 μετ' αἰτιατκ.
 eripio, ripūi, reptum, ἔρε, 3 ἐξ-
 απαράξω, ἀπαλλάσσω, σφάζω.
 esurio, īvī, ītum, īre, 4 πεινῶ.
 et σύνδ. καί.
 etiam, σύνδ. καὶ (προσθετικός),
 προσέτι.
 etiamsi, εἰ καί, ἂν καί.
 Etruria, ae, θ. Ἐτρούρια (νῦν
 Τοσκάνη)· χώρα ἐπὶ τῆς Δ. πα-
 ραλίας τῆς Ἰταλίας.
 Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοί
 (Τυρρηνοί).
 Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.
 Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.
 evādo, sī, sum, ἔρε, 3 ἐκφεύγω.
 everto, tī, sum, ἔρε, 3 κατα-
 σκάπτω.
 ex, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ.
 excīdo, cīdī, ἔρε, 3 (ἐκ)πίπτω.
 exclāmo, āvī, ātum, āre, 1 ἀνα-
 φωνῶ.
 exercītus, ūs, ἄρ. στρατός.
 exītus, ūs, ἄρ. ἐκβασίς.
 exprīlo, āvī, ātum, āre, 1 συλῶ,
 λεηλατῶ.
 expugnatio, ōnis, θ. ἐκπόρθησις.
 expugno, āvī, ātum, āre 1 ἐκπο-
 λιορκῶ, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἔξορία.	filius, ii, ἄρ. υἱός.
exspecto, ἀνί, ἄtum, ἄre, 1 περι- μένω.	finio, ἰνί, ἴtum, ἴre, 4 τελειώνω.
	finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ.— χώρα.
F	finitīmus, a, um, ὁμορος, γει- τονικός.
fabūla, ae, θ. μῦθος.	fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι.
facinus, ὄris, οὐδ. προᾶξις, ἔργον (μάλιστα πονηρόν).	firmo, ἀνί, ἄtum, ἄre. 1 στερεῶ, ὀχυρῶ.
facio, fēci, factum, ἔre, 3 ποιῶ.	firmus, a, um, ὀχυρός.
factum, i, οὐδ. ἔργον, προᾶξις.	flagro, ἀνί, ἄtum, ἄre, 1 καίο- μαι.
falsus, a, um, ψευδής.	flamma, ae, θ. φλόξ.
fama, ae, θ. φήμη.	floreo, ῥί, ἔre, 2 ἀκμάζω.
fames, is, θ. πείνα.	flos, floris, ἄρ. ἄνθος.
fatalis, e, μοιραῖος, ὀλέθριος.	flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.
fatigo, ἀνί, ἄtum, ἄre, 1 κατα- πονῶ.	fluvius, ii, ἄρ. ποταμός.
Favus, ii, ἄρ. Φάβιος.	focus, i, ἄρ. ἐστία.
fecundus, a, um, εὐφορος.	formica, ae, θ. μύρμηξ.
felicissīme, εὐτυχέστατα.	fortis, e, γενναῖος, ἀνδρείος.
felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαι- μονία.	fortiter, γενναίως, ἀνδρείως.
felix, īcis, εὐτυχής, εὐδαίμων.	fortitudo, īnis, θ. ἰσχύς, ἀνδρεία.
femina, ae, θ. γυνή.	fortuna, ae, θ. τύχη.
fenestra, ae, παράθυρον.	fossa, ae, θ. τάφος.
fere, ἐπίρρ. σχεδόν.	frango, frēgi, fractum, ἔre, 3 θραύω.
fertilis, e, εὐφορος.	frater, tris, ἄρ. ἀδελφός.
festino, ἀνί, ἄtum, ἄre, 1 σπεύδω.	fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
fidēlis, e, πιστός.	frons, ndis, θ. φύλλωμα.
fidēlīter, ἐπίρρ. πιστῶς.	fructus, ūs, ἄρ. καρπός.
fides, ēi, θ. 1) πίστις· 2) ἔνορκος διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις· 3) προ- στασία, βοήθεια.	frugifer, ἔra, ἔrum, καρποφόρος.
fidus, a, um, πιστός.	frumentum, i, οὐδ. σίτος.
figūra, ae, θ. μορφή.	frustra, ἐπίρρ. μάτην.
filia, ae, θ. θυγάτηρ.	fuga, ae, θ. φυγή.
	fugio, fūgi, fugītum, ἔre, 3 φεύγω.

fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
 δεύω, τρέπω εἰς φυγῆν.
 fungor, nectus sum, i, 3 ἐπιτελῶ.
 fundo, fūdī, fūsum, ěre, 3 δια-
 σκορπίζω.
 futūrus, a, um, μέλλον· futurum
 tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
 λαία.
 Gallia, ae, θ. Γαλλία.
 gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.
 Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
 gallus, i, ἀλέκτωρ.
 gaudeo, gavīsus sum, ěre, 2
 χαίρω.
 gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
 generōsus, a, um, γενναιοφρῶν,
 μεγαλόφυχος.
 gens, ntis, θ. ἔθνος.
 Germania, ae, θ. Γερμανία.
 Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.
 gero, gessī, gestum, ěre, 3 πράτ-
 τω, κατορθῶ· gero bellum=
 διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.
 gladius, ii, ἀρ. ξίφος.
 gloria, ae, θ. δόξα.
 Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.
 Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.
 Graecus, i, ἀρ. Ἕλληνας.
 gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.
 gratus, a, um, ἀρεστός.
 gravis, e, βαρῦς, δεινός, ὀχληρός.
 gravīter, επίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, ĩtum, ěre, 2 ἔχω· in
 anīmo habeo = διανοοῦμαι·
 gratiam habeo = ὀφείλω χά-
 ριν· habeo oratiōnem = ἀπαγ-
 γέλλω λόγον.
 habĭto, āvi, ātum, āre, 1 κα-
 τοικῶ.
 Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλκας.
 Hannĭbal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.
 Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.
 hasta, ae, θ. δόρυ.
 Hector, ōris, ἀρ. Ἑκτωρ.
 Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
 Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
 Helvetii, ōrum, ἀρ. Ἑλβετοί.
 herba, ae, θ. χόρτον, βοτάνη,
 χλόη.
 heres, ēdis, ἀρ. κληρονόμος.
 heri, επίρρ. χθές.
 hic, επίρρ. ἐνταῦθα.
 hic, haec, hoc, ὅδε, οὗτος.
 hiems, ěmis, θ. χειμῶν· hiēme
 κατὰ τὸν χειμῶνα.
 Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.
 historia, ae, θ. ἱστορία.
 hodie, επίρρ. σήμερον.
 Homērus, i, ἀρ. Ὅμηρος.
 homo, ĩnis, ἀρ. ἄνθρωπος.
 honestus, a, um, ἔντιμος.
 Horatius, ii, ἀρ. Ὅρατιος.
 hortor, ātus sum, āri, 1 προ-
 τρέπω.
 hortus, i, ἀρ. κῆπος.
 hospes, ĩtis, ἀρ. ξένος, φιλοξενού-

- μενος παρὰ τινι.
 hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο-
 ξενία.
 hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.
 Hostilius, ii, ἀρ. Ὅστιλιος.
 hostis, is, ἐχθρός, πολέμιος.
 huc, ἐπίρρ. ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν
 τόπον.
 humānus, a, um, φιλόανθρωπος,
 ἀνθρώπινος.
 hydra, ae, θ. ὕδρα (νερόφιδο).
- I
- ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.
 idem, eādem, idem, ὁ αὐτός.
 īgītur, σύνδ. λοιπόν.
 ignārus, a, um, ἀπειρος.
 ignavia, ae, θ. δειλία.
 ignāvus, a, um, ἄτολμος, δειλός.
 ignominia, ae, θ. ὄνειδος.
 ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
 ille, a, ud, ἐκεῖνος.
 illustris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
 illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμνῶ.
 imbellis, e, ἀπόλεμος.
 immīgro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 κίζω.
 immineo, ēre, 2 ἐπικροέμαι, ἀ-
 πειλῶ.
 immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυσι-
 ἄζω.
 immortālis, e, ἀθάνατος.
 impravīdus, a, um, ἀπτόητος, θαρ-
 ραλέος.
 impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω-
 λῶ, ἐμποδίζω.
 imperātor, ōris, ἀρ. αὐτοκράτωρ,
 στρατηγός.
 imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή,
 ἔξουσία, προσταγή.
 impēro, āvi, ātum, āre, 1 ἄρχω,
 διατάσσω.
 impertio, īvi, ītum, īre, 4 μετα-
 δίδωμι, δίδω μέρος ἔκ τινος.
 impētus, ūs, ἀρ. ἐφοδος.
 impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
 implōro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπικα-
 λοῦμαι.
 imprōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
 in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατικ. = εἰς,
 πρὸς· 2) μετ' ἀφαιρικ. = ἐν.
 incautus, a, um, ἀπροφύλακτος,
 ἀπερίσκεπτος.
 incendium, ii, οὐδ. πυρπόλησις,
 πυρκαϊά.
 incendo, ndi, nsum, ěre, 3 ἀνάπτω,
 ἔξάπτω, πυρπολῶ, καίω.
 incertus, a, um, ἀβέβαιος.
 incīto, āvi, ātum, āre, 1 προτρέ-
 πω, παροτρύνω.
 incōla, ae, ἀρ. κάτοικος.
 inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
 indīco, dixi, ctum, ěre, 3 κη-
 οῦσσω.
 indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτησις.
 indōles, is, θ. εὐφῦα.
 indūo, dūi, dūtum, ěre, 3 ἐνδύω.
 industria, ae, θ. φιλοπονία.
 industrius, a, um, φιλόπονος.
 infēlix, Icīs, δυστυχής.
 infēri, ōrum, ἀρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν

ἄδου=ὁ ἄδης.	μετὰ γνκ.
infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.	intro, āvī, ātum, āre, 1 εἰσέρ- χομαι.
infidus, a, um, ἄπιστος.	invīto, āvī, ātum, āre, 1 προσ- καλῶ.
infirmus, a, um, ἀσθενής.	invītus, a, um, ἄκων.
inflammo, āvī, ātum, āre, 1 πα- ροξύνω, ἐξάπτω, διεγείρω.	Iphigenīa, ae, θ. Ἴφιγένεια.
ingens, ntis, μέγιστος, ἄπειρος.	ipse, a, um, αὐτός.
inimicus, a, um, δυσμενής· inimī- cus, i, οὐσ. ἄρ. ἐχθρός.	ira, ae, θ. ἡ ὀργή.
initium, ii, οὐδ. ἀρχή· initio, ἀ- φαιρτκ. τοῦ χρόνου = κατ' ἄρ- χάς.	irascor,—, irasci, 3 ὀργίζομαι.
injicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἐμ- βάλλω.	irātus, a, um, ὀργισθείς.
injucundus, a, um, ἀηδής, ἀτερ- πής.	irrītus, a, um, μάταιος.
injuria, ae, θ. ἀδικία.	is, ea, id, αὐτός, οὗτος.
inquit, εἶπε.	iste, ista, istud, οὗτος.
insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνδοξαί.	ita, ἐπίρρ. οὕτω· ita... ut=1) τό- σον... ὥστε· 2) οὕτως... ὥστε.
insignis, e, ἐπιφανής, ἐνδοξος.	Italia, ae, θ. Ἰταλία.
insula, ae, θ. νῆσος.	itāque, σύνδ. ὅθεν.
insum, fui, esse, ἐνυπάρχω.	itērum, ἐπίρρ. δευτέραν φορὰν, πάλιν.
intellēgo, exī, ectum, ěre, 3 ἐν- νοῶ.	Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.
inter, πρόθ. μετ' αἰτ.=μεταξύ.	J
interficio, fēci, fectum, ěre, 3 φο- νεύω.	jaceo, ūi, ěre, 3 κεῖμαι, κατάκει- μαι.
intērim, ἐπίρρ. ἐν τῷ μεταξύ.	jam, ἐπίρρ. ἤδη· non jam = οὐκ ἐτι· jam diu πολὺν ἤδη χρόνον.
interītus, ūs, ἄρ. καταστροφή, ὄλε- θρος.	Janus, i, ἄρ. Ἰανός.
interrōgo, āvī, ātum, āre, 1 ἐ- ρωτῶ.	jubeo, jussi, jussum, ěre, 2 δια- τάσσω.
intersum, fui, esse, παρενρίσκομαι· intersum bellis = λαμβάνω μέ- ρος εἰς τοὺς πολέμους.	jucundus, a, um, εὐχάριστος, ἠδύς.
intra, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς	jugum, i, οὐδ. γάγυς (ὄρους), ζυ- γὸς (δουλείας).
	Julius, ii, ἄρ. Ἰούλιος.
	Juppīter, Jovis, ἄρ. Ζεὺς.

jure, δικαίως.

juro, āvī, ātum, āre, 1 ὀμνύω,
ὀρκίζομαι.

jus, juris, οὐδ. δίκαιον.

jus-jurandum, juris jurandī, οὐδ.
ὄρκος.

jussus, ūs, ἄρ. εὖχρ. μόνον ἐν τῇ
ἐν. ἀφαιρετκ. jussu = τῇ δια-
ταγῇ.

justus, a, um, δίκαιος.

junēnis, is, ἄρ. νέος.

L

labor, ōris, ἄρ. μόχθος, τλαιπω-
ρία.

labōro, āvī, ātum, āre, 1 μοχθῶ,
κοπιᾶζω, ἐργάζομαι.

Lacaena, ae, θ. Λάκαινα.

Lacedaemonius, a, um, Λακεδαιμό-
νιος· οὐσ. Lacedaemonii, ōrum,
ἄρ. Λακεδαιμόνιοι.

lacēro, āvī, ātum, āre, 1 σπαράτ-
τω, διασχίζω, κατακρουοργῶ.

lacrīma, ae, θ. δάκρυον.

lacrīmo, āvī, ātum, āre, 1 δα-
κρύνω.

lacus, ūs, ἄρ. λίμνη.

laetus, a, um, εὖθυμος, φαιδρός.

Laocoön, ntis, ἄρ. Λαοκόων.

lateo, ūi, ēre, 2 κρύπτομαι.

Latīni, ōrum, ἄρ. Λατῖνοι.

Latīnus, i, ἄρ. Λατῖνος.

Latium, ii, οὐδ. τὸ Λάτιον.

Latōna, ae, θ. Λητώ.

latus, a, um, εὐρύς.

laudabīlis, e, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
νος.

laudo, āvī, ātum, āre, 1 ἐπαινώ,
δοξάζω.

laurus, i, θ. δάφνη.

laus, laudis, θ. ἔπαινος.

lectus, i, ἄρ. κλίνη.

legātus, i, ἄρ. πρεσβευτής.

legio, ōnis, θ. λεγεών (σῶμα στρα-
τιωτικὸν ἐκ πεζῶν καὶ ἵππέων
παρ' ἀρχαίοις Ρωμαίοις, δυνά-
μεως 4000-6000 ἀνδρῶν).

lenio, īvī καὶ īi, Itum, īre, 4
πραύνω.

Lentulus, i, ἄρ. Λέντλος.

Leonidas, ae, ἄρ. Λεωνίδας.

lenītas, ātis, θ. κουφότης, κουφό-
νοια.

leno, āvī, ātum, āre, 1 ἀνακου-
φίζω.

lex, legis, θ. νόμος.

libenter, επίρρ. ἀσμένως.

liber, ěra, ěrum, ἐλεύθερος, ἀπηλ-
λαγμένος.

liber, bri, ἄρ. βιβλίον.

libĕri, ōrum, ἄρ. τὰ τέκνα.

libĕro, āvī, ātum, āre, 1 ἐλευθερῶ,
ἀπαλλάσσω.

libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.

licet, licĕit, ěre, 2 ἐπιτρέπεται.

ligneus, a, um, ξύλινος.

littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπι-
στήμαι.

litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.

locus, i, ἄρ. τόπος, θέσις.

longinquus, a, um, ἀπομεμα-

κρυσμένος.
 longus, a, um, μακρός.
 lorica, ae, θ. θώραξ.
 luctus, ūs, ἄρ. πένθος.
 lucus, i, ἄρ. ἄλσος, ἱερὸν δάσος.
 ludus, i, ἄρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ
 πληθ.=ἀγῶνες.
 lupus, i, ἄρ. λύκος.
 luxuria, ae, θ. τρυφή, ἠδυπά-
 θεια.
 Lydi, ōrum, ἄρ. Λυδοί.
 Lysander, dri, ἄρ. Λύσανδρος.

Μ

Maecenas, ātis, ἄρ. Μαικήνας·
 εὐγενὴς καὶ πλούσιος Ρωμαῖος,
 φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐ-
 γούστου.
 magis, ἐπίρρ. μᾶλλον.
 magistrātus, ūs, ἄρ. ἀρχή· ἐν τῷ
 πληθ.=ἄρχοντες.
 magnitudo, ĩnis, θ. μέγεθος.
 magnus, a, um, μέγας, πολὺς.
 Maharbal, ālis, ἄρ. Μαάρβας.
 major, jus, μείζων· majōres,
 um=πρόγονοι.
 malitia, ae, θ. κακία.
 malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.
 malus, a, um, κακός, φαῦλος.
 mando, āvi, ātum, āre, 1 πα-
 ραγγέλλω· mando memoriae=
 ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.
 manus, ūs, θ. χεῖρ· manum con-
 sēro = συμπλέκομαι, συνάπτω
 μάχην.

Marathon, ōnis, ἄρ. Μαραθῶν.
 Marcius, ii, ἄρ. Μάρκιος.
 mare, is, οὐδ. θάλασσα.
 Marius, ii, ἄρ. Μάριος.
 mater, matris, θ. μήτηρ.
 matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.
 maximus, a, um, μέγιστος.
 Maximus, i, ἄρ. Μάξιμος.
 medicīna, ae, θ. ἰατρική.
 medicus, i, ἄρ. ἰατρός.
 Mediolanum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.
 meditor, ātus sum, āri, 1 σκέ-
 πτομαι.
 Medus, i, ἄρ. Μῆδος.
 mel, llis, οὐδ. μέλι.
 melior, us, καλλίων.
 memor, ōris, μνήμων.
 memoria, ae, θ. μνήμη.
 Menelaus, i, ἄρ. Μενέλαος.
 mensa, ae, θ. τράπεζα.
 meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύο-
 μαι, ἔρχομαι.
 mercator, ōris, ἄρ. ἔμπορος.
 mercatūra, ae, θ. ἐμπόριον.
 Mercurius, ii, ἄρ. Ἑρμῆς.
 mereo, ūi, ēre, 2 εἶμαι ἄξιος·
 mereo bene de aliquo = εὐεργ-
 γειῶ, ὠφελῶ τινα.
 Messenii, ōrum, ἄρ. Μεσσηνιοί.
 metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.
 metus, ūs, ἄρ. φόβος.
 meus, a, um, ἐμός.
 migro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βαίνω, πορεύομαι.
 miles, lītis, ἄρ. στρατιώτης.
 militāris, e, πολεμικός· res mi-

- litāres=τὰ πολεμικά.
 militia, ae, θ στρατεία.
 mille, χίλιοι, ἐν τῷ ἐνικῷ ἄκλι-
 τον ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia,
 um, κτλ. οὖσ. κλιτόν.
 Miltiādes, is, ἀρ. Μιλτιάδης.
 Minerva, ae, θ. Ἐθηνᾶ.
 minister, stri, ἀρ. διάκονος, θε-
 ράπων.
 ministra, ae, θ. διάκονος, θερα-
 παινίς.
 minīmus, a, um, ἐλάχιστος.
 minor, us, μικρότερος.
 mirus, a, um, θαυμαστός.
 miser, ěra, ěrum, ἄθλιος, ἐλεει-
 νός, δυστυχής.
 misericordia, ae, θ. οἰκτος.
 mitto, misi, missum, ěre, 3 πέμ-
 πω, στέλλω.
 modestus, a, um, σώφρων.
 modo, ἐπίρρ. μόνον.
 modus, i, ἀρ. τρόπος.
 moenia, um, οὐδ. τείχη.
 molestia, ae, θ. ὄγλησις, δυσ-
 χέρεια.
 molestus, a, um, βαρὺς, ὄγληρός.
 mollis, e, μαλακός, ἀπαλός.
 moneo, ŋi, ĭtum, ěre, 2 προ-
 τρέπω, συμβουλευώ.
 mons, ntis, ἀρ. ὄρος.
 monstro, āvi, ātum, āre, 1 δει-
 κνύω.
 monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i, ἀρ. νόσος.
 morior, mortūus sum, mori 3
 ἀποθνήσκω.
 moror, ātus sum, āti, 1 δια-
 τρίβω.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, ūs, ἀρ. δήγμα.
 mortālis, e, θνητός.
 moveo, mōvi, mōtum, ěre, 2
 κινῶ.
 Mucius, ii, ἀρ. Μούκιος.
 mulier, ěris, θ. γυνή.
 multitūdo, ĭnis, θ. πλήθος, πλη-
 θύς.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ.
 multo exsilio ἐξορίζω.
 multus, a, um, πολὺς· ἢ αἰτιατ.
 multum καὶ ἡ ἀφαιροτ. multo
 (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ.=πολύ,
 πολὺν χρόνον, πολλῶ.
 munio, ĭvi, ĭtum, ĩre, 4 ὀχυρῶ.
 muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθύς
 κν. σμέρνα).
 murus, i, ἀρ. τεῖχος.
 Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.
 muto, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βάλλω, ἀλλάσσω.

N

- nam, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nanci-
 sci, 3 τυγχάνω.
 narro, āvi, ātum, āre, 1 διη-
 γοῦμαι.
 natio, ōnis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, γεγονώς, γεννηθείς.
 nauta, ae, ἀρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός· navālis pu-

gna=ναυμαχία.
 πανίγο, āvī, ātum, āre, 1 πλέω.
 navis, is, θ. ναῦς.
 -ne, ἐρωτημ. μόνιον προσαρτώμε-
 νον ἐν τέλει τῆς λέξεως, δια τῆς
 ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις =
 ἄραγε.
 ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή
 ne-quidem=οὐδέ.
 necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.
 neco, āvī, ātum, āre, 1 φονεύω.
 nefarius, a, um, ἀνόσιος.
 negligo, ēxi, ectum, ěre, 3
 ἀμελῶ.
 nego, āvī, ātum, āre, 1 ἀρνοῦ-
 μαι.
 negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀ-
 σχολία.
 nemo, γνκ. nullius, δτκ. nemīni,
 αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo, ἀρ.
 οὐδεῖς.
 Neptūnus, i, ἀρ. Ποσειδῶν.
 neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.
 Nereus, i, ἀρ. Νηρεὺς (θαλάσ-
 σιος θεός) θυγατέρες τούτου αἱ
 Νηρηίδες.
 nescio, īvī καὶ īi, ītum, īre, 4
 ἀγνοῶ, δέν γνωρίζω.
 nihil, οὐδ. ἀκλιτον = οὐδέν, μη-
 δέν.
 nimis, ἐπίρο. λίαν, πολύ.
 nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐὰν μή.
 nobilis, e, εὐγενής, ἐπιφανής,
 γνωστός.
 noceo, ūi, ītum, ěre, 2 βλάπτω.
 nomen, īnis, οὐδ. ὄνομα.

nomīno, āvī, ātum, āre, 1 ὀνο-
 μάζω.
 non, δέν.
 pondam, οὔπω.
 nonne, ἐρωτημ. μόνιον ἐν εὐθείαις
 ἐρωτήσεσι=πῶς δέν ;
 nonnullus, a, um, τίς.
 nopus, a, um, ἔνατος.
 noster, stra, strum, ἡμέτερος.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἑννέα.
 novus, a, um, νέος, ἀσυνήθης.
 nox, ctis, θ. νύξ.
 nullus, a, um, οὐδεῖς, μηδεῖς.
 num, ἐρωτηματικὸν μόνιον 1
 εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως,
 ἄραγε ; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἄν.
 Numa, ae, ἀρ. Νουμᾶς.
 numĕro, āvī, ātum, āre, 1 ἀρι-
 θμῶ.
 numĕrus, i, ἀρ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρο. νῦν, τώρα.
 nunquam, ἐπίρο. οὐδέποτε.
 nuntio, āvī, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, ii, θρ. ἄγγελος, ἀγγελια-
 φόρος.
 nuper, ἐπίρο. ἄρτι, πρὸ ὀλίγου.
 nutritio, īvī, ītum, īre, 4 τρέφω.

○

oboedio, īvī, ītum, īre, 4 ὑπα-
 κούω, πείθομαι.
 objicio, jĕci, jectum, ěre, 3 ρί-
 πτω.

- obruō, rūi, rūtum, ěre, κατακαλύπτω.
 obsĕcro, āvi, ātum, āre, 1 ἱκετεύω.
 obtempĕro, āvi, ātum, āre, 1 πείθομαι, ὑπακούω.
 occasio, ōnis, θ. εὐκαιρία.
 occŭro, āvi, ātum, āre, 1 καταλαμβάνω.
 Octaviānus, i, ἄρ. Ὀκταβιανός.
 octo, ὀκτώ.
 oculŭs, i, ἄρ. ὀφθαλμός.
 odium, ii, οὐδ. τὸ μῖσος.
 officiŭm, ii, οὐδ. καθήκον.
 olim, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 omnis, e, πᾶς.
 omnĭno, ἐπίρρ. πάντως· omnĭno non, οὐδαμῶς.
 onĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιβαρύνω.
 opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί, εὐπορία.
 opprĭdum, i, οὐδ. πόλις.
 opprĭmo, pressi, pressum, ěre, 3 καταπιέζω, ματαιῶ, καταστρέφω.
 oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πολιορκῶ.
 optĭmus, a, um, ἄριστος.
 orto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχομαι, παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 opus, ěris, οὐδ. ἔργον.
 ora, ae, ἀκτή, παραλία.
 oracŭlum, i, οὐδ. μαντεῖον, χρησμός.
 oratio, ōnis, θ. λόγος.
 ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.
 orno, āvi, ātum, āre, 1 κοσμῶ.
 oro, āvi, ātum, āre, παρακαλῶ.
 otiodsus, a, um, ἀπραγμων, ἀργός.
 Ovidius, ii, ἄρ. Ὀβίδιος.

P

- P=Publius, ii, ἄρσ. Πόπλιος.
 Padus, i, ἄρ. Πάδος, ποταμὸς τῆς Ἰταλίας (νῦν Po).
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
 paeninsula, ae, θ. χερσόνησος.
 pagus, i, ἄρ. κώμη.
 paluster, stris, stre, ἐλώδης.
 pareo, ūi, ěre, 2 ὑπακούω.
 pario, perĕri, partum, ěre, 3 παρασκευάζω, παρέχω.
 Paris, ĭdis, ἄρ. Πάρις.
 paro, āvi, ātum, āre, 1 παρασκευάζω, παρέχω, προξενῶ· paro bellum = παρασκευάζω πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον.
 pars, partis, θ. μέρος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascuum, i, οὐδ. βοσκή.
 pateo, ūi, ěre, 2 ἀναπέπταμαι, ἐκτείνομαι.
 pater, tris, ἄρ. πατήρ· patres, um=οἱ πατρίκιοι.
 patria, ae, θ. πατρίς.
 patricii, ōrum, ἄρ. πατρίκιοι.
 patrius, a, um, πάτριος, πατρῶος.
 Patroclus, i, ἄρ. Πάτροκλος.

- paucus, a, um, (σχεδὸν μόνον κατὰ πληθ.) ὀλίγοι.
 paulātim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.
 paulo, ἐπίρρ. ἀφαιρτκ. μικρῶ, ὀλίγον· paulo post=μετ' ὀλίγον.
 Paulus, i, ἄρ. Παῦλος.
 pauper, ἔρις, πτωχός.
 Pausanias, ae, ἄρ. Πανσανίας.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 pecco, āvī, ātum, āre, 1 ἁμαρτάνω.
 pecuniā, ae, θ. χρήματα, περιουσία.
 pedes, ἴτις, ἄρ. ὁ πεζὸς (στρατιώτης).
 pedester, stris, stre, πεζικός· corporiae pedestres=τὸ πεζικόν.
 peditātus, ūs, ἄρ. πεζικόν.
 pello, perŭlī, pulsum, ἔρε, 3 ἀποκρούω.
 per, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἀνά τι, κατὰ τι, διὰ τινος.
 peregrīnus, a, um, ξένος.
 periculōsus, a, um, επικίνδυνος.
 periculūm, i, οὐδ. κίνδυνος.
 perītus, a, um, ἔμπειρος.
 permagnus, a, um, πολὺ μέγας.
 permitto, mīsi, missum, ἔρε, 3 ἐπιτρέπω, παραδίδω.
 permultus, a, um, πάρα πολὺς.
 pernicies, eī, θ. ὄλεθρος.
 perniciōsus, a, um, ὀλέθριος.
 Persae, ārum, ἄρ. Πέρσαι.
 perterreo, ūi, ἴtum, ēre, 2 καταφοβῶ, καταπλήσσω, κατατρομάζω.
 perturbo, āvī, ātum, āre, 1 ταράπτω.
 pes, pedis, ἄρ. πούς· pedībus=πεζῆ.
 pessīmus, a, um, χείριστος.
 pestilentia, ae, θ. λοιμός.
 peto, īvī καὶ īi, ītum, ἔρε, 3 ζητῶ, παρακαλῶ.
 pietas, ātis, θ. εὐσέβεια.
 piger, gra, grum, νωθρός.
 pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.
 piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.
 piscis, is, ἄρ. ἰχθύς.
 pius, a, um, εὐσεβής.
 placeo, ūi, ἴtum, ēre, 2 ἀρέσκω.
 placo, āvī, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ, καταπραίνω.
 planities, eī, θ. πεδιάς.
 Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαί.
 platānus, i, θ. πλάτανος.
 plebs, plebis, θ. πληθὺς, πληβεῖοι.
 plenus, a, um, πλήρης.
 plerumque, ἐπίρρ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.
 poena, ae, θ. ποινή.
 Poeni, ōrum, ἄρ. Καρχηδόνιοι.
 Poenus, a, um, Καρχηδόνιος.
 poëta, ae, ἄρ. ποιητής.
 polliceor, cītus sum, cēgī, 2 ὑπισχοῦμαι.
 Pollio, ōnis, ἄρ., βλ. Vedius.
 pomifer, era, erum, ὀπωροφόρος.
 Pompējus, i, ἄρ. Πομπήιος.
 Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.
 pono, posŭi, positum, ἔρε, 3 θέτω· pono castra = στρατο-

- πεδεύω.
 porŭlus, i, ἄρ. λαός.
 porŭlus, i, θ. λεύκη.
 Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.
 porto, āvī, ātum, āre, 1 κομίζω, φέρω.
 portus, ūs, ἄρ. λιμὴν.
 posco, porosci, poscere, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετά τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 postērus, ὕστερος· postēro die τῇ ὕστεραίᾳ.
 postquam, σύνδ. χρόν. = ἀφοῦ, ἀφ' ὅτου.
 postremo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postŭlo, āvī, ātum, āre, 1 ἀπαιτῶ.
 potens, ntis, ισχυρός, δυνατός, ἱκανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχύς.
 praebeo, būi, būtum, ēre, 2 παρέχω.
 praecceptum, i, οὐδ. παραίνεσις, συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ēre, 3 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος, ἔνδοξος, ὀνομαστός, ἕξαιρετος.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xī, ctum, ēre, 3 προλέγω.
 praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προϊσταμαι, ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =
- πλήν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τούτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3 παρέρχομαι.
 praetor, ōris, ἄρ. πραιτωρ, στρατηγός.
 preces, precum, θ. παράκλησις.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 Priāmus, i, ἄρ. Πρίαμος.
 Priēna, ae, θ. Πριήνη.
 primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.
 primus, a, um, πρῶτος.
 princeps, cīpis, ἄρ. ἡγεμών.
 priscus, a, um, ἀρχαῖος.
 Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος (πρεσβύτερος).
 priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ.
 prino, āvī, ātum, āre, 1 στερωῶ.
 pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. = ἀντὶ μετὰ γνκ., ὑπὲρ μετὰ γνκ., συμφώνως πρὸς τι.
 probō, āvī, ātum, āre, 1 ἐπιδοκιμάζω.
 probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.
 procul, ἐπίρρ. μακρὰν.
 proditor, ōris, ἄρ. προδότης.
 proelium, ii, οὐδ. μάχη.
 proficiscor, profectus sum, proficisci, 3 πορεύομαι.
 profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁμολογῶ, λέγω.
 prohibeo, būi, būtum, ēre, 2 κωλύω, ἐμποδίζω.
 promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.
 prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλησίον τινός.

propĕro, āvī, ātum, āre, 1
σπεύδω.

propinquus, a, um, ἑγγύς ὄν,
πλησιόχωρος.

propter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ=διά
μετ' αἰτιατκ.

propterea, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο.

propulso, āvī, ātum, āre, 1 ἀπο-
κρούω, ἀπωθῶ.

provideo, vīdī, vīsum, ēre, 2
προβλέπω.

provincia, ae, θ. ἐπαρχία.

prudens, ntis, συνετός.

prudenter, ἐπίρρ. συνετῶς, φρο-
νίμως.

prudentia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
νησις.

Prusia, ae, ἄρ. Προουσίας.

publicus, a, um, δημόσιος.

puella, ae, θ. κοράσιον.

puer, ĕrī, ἄρ. παῖς, δούλος.

pugna, ae, θ. μάχη.

pugno, āvī, ātum, āre, 1 μάχομαι,
πολεμῶ.

pulcher, chra, chrum, ὠραῖος.

pulchritūdo, ĩnis, θ. ὠραιότης.

Punicus, a, um, Καρχηδονιακός.

punio, ĩvī, ĩtum, ĩre, 4 τιμωρῶ.

puto, āvī, ātum, āre, 1 νομίζω.

Pyrenaei, ōrum, ἄρ. τὰ Πυρηναῖα.

Pythagōras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας,
μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκ
Σάμου (572-500 π. X.).

Q

quadragesĭmus, a, um, τεσσαρα-

κοστός.

quadragesĭmus, a, um, τετρα-
κοσιοστός.

quaero, sĭvī, sĭtum, ĕre, 3 ἔ-
ρωτῶ.

quaestor, ōrĭs, ἄρ. ταμίης.

qualis, e, ὁποῖος.

quam, ἐπίρρ. 1) μετ' ἐπιθ.: πό-
σον πολύ· 2) μετὰ συγκριτι-
κόν: ἤ.

quamdĭu, ἐπίρρ. ἕφ' ὅσον.

quamquam, σύνδ. εἰ καί, ἂν καί.

quantus, a, um, (ὁ) πόσος.

quartus, a, um, τέταρτος.

quasi, ἐπίρρ. ὥσπερ.

quattuor, τέσσαρες, α.

-que, ἑγκλιτ. τε, καί.

qui? quae? quod? τίς; τί;

quī, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ὀ-
ποῖος.

quia, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quicumque, quaecumque, quod-
cumque=ὅστισδήποτε.

quidam, quaedam, quiddam ἢ
quoddam, τις, τι.

quiētus, a, um, ἥσυχος.

quindĕcim, δέκα πέντε.

quingentesĭmus, a, um, πεντακο-
σιοστός.

quingenti, ae, a, πεντακόσιοι.

quingagesĭmus, a, um, πεντη-
κοστός.

quinque, πέντε.

quintus, a, um, πέμπτος.

quis? quid? τίς; τί;

quod, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quomīnus, σύνδ. τιθέμενος (ἀντί τοῦ νε) μετὰ κωλύσεως σημαντικά ρ.=ἵνα μή, ὥστε νὰ μή.
 quomōdo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς.
 quonđam, ἐπίρρ. κάποτε.
 quoniam, σύνδ. ἐπειδή.
 quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος=καί, ὡσαύτως, ἔτι.
 quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος.
 quoties, ἐπίρρ. ὁσάκις.

R

rapiō, rapui, raptum, ἔρε, 3 ἄρ-πάζω, σύρω.
 rapto, āvi, ātum, āre, 1 ἄρ-πάζω.
 raptus, a, um, ἄρπαγείς.
 raro, ἐπίρρ. σπανίως.
 ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 recito, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγι-νώσκω.
 recuperō, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-κτῶμαι.
 reditus, ūs, ἄρ. ἐπάνοδος.
 redūco, xi, ctum, ἔρε, 3 ἐπανά-γω, ἐπαναφέρω.
 regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 regio, ōnis, θ. χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regnum, i, οὐδ. βασιλείον.
 rego, xi, ctum, ἔρε, 3 κυβερνῶ, διοικῶ.
 relēgo, āvi, ātum, āre, 1 ἔξο-ρίζω.
 relīgo, āvi, ātum, āre, 1 δένω

(τινά).
 reliquiae, ārum, θ. λείψανα.
 relīquus, a, um, λοιπός, ὑπό-λοιπος.
 remedium, ii, οὐδ. φάρμακον (γιατρικό).
 remīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπα-νέρχομαι.
 Remus, i, ἄρ. Ρέμος.
 renōno, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-νεῶ.
 reperio, reperēgi, pertum, īre, 4 ἀνευρίσκω.
 repēto, īvi, ītum, ἔρε, 3 ἀπαιτῶ· repēto poenas ab alīquo = τι-μωρῶ τινα.
 repudio, āvi, ātum, āre, 1 ἀποδο-κιμάζω, ἀπόρριπτο.
 res, rei, θ. πρᾶγμα· res adversae = ἀτυχίαι· res bellīca=τὰ πο-λεμικά· res militāris=τὰ πολε-μικά· res publīca=πολιτεία· res secundae=εὐτυχία.
 respondeo, spondi, sponsum, ēre, 2 ἀποκρίνομαι.
 restituo, stitūi, stitūtum, ἔρε, 3 πάλιν ἀνορθῶ.
 revēra, ἐπίρρ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς.
 revōco, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-καλῶ.
 rex, regis, ἄρ. βασιλεύς.
 rogo, āvi, ātum, āre, 1 1) παρα-καλῶ· 2) rogo legem, προτείνω νόμον.
 rogus, i, ἄρ. πυρά.
 Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαϊκός.
 Romānus, i, ἄρ. Ρωμαῖος.
 Romūlus, i, ἄρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλλον).
 ruo, rui, rutum, ἔρε, 3 ὄρω.
 rusticus, a, um, ἀγροτικός.
 rutilus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἄρ. Σαβίνος.
 sacer, cra, crum, ιερός.
 sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrifico, āvi, ātum, āre, 1 θυσιάζω.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰών.
 saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 saevio, īi, itum, īre, 4 μαίνομαι.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 Saguntum, i, οὐδ. Σάγουντον (ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίς.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.
 salūto, āvi, ātum, āre, 1 χαιρετίζω.
 salveo, ēre, 2 εὐχρηστος ἢ προστακτικὴ salve=χαίρε.
 Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνίται (λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, āvi, ātum, āre, 1 θεραπεύω.

sanus, a, um, ὑγιής.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεϊς.
 Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδών, βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν· satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαιόλας.
 scelus, ēris, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γινώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ōnis, ἄρσ. Σκιπίων.
 scriba, ae, ἄρ. γραφεύς.
 scriptor, ōris, ἄρ. συγγραφεύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδιθήρης).
 secum=cum se μεθ' ἑαυτοῦ.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐμενής· planities secunda = πεδιάς ἐπιτηδεῖα (κατάλληλος)· res secundae = εὐτυχίαι· secundus ventus = οὐριος ἄνεμος· secunda fortuna = εἰνοῦκή τύχη.
 sed, σύνδ. ἀλλά· sed etiam = ἀλλὰ καί.
 sedeo, sedī, sessum, ēre, 2 κάθημαι.
 seditio, ōnis, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλόπρονος.
 semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

- senātor, ōris, ἄρσ. συγκλητικός.
 senātus, ūs, ἄρσ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἄρσ. γέρον ἐν βαθεῖ
 γήρατι.
 sententia, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν
 γνώμην.
 sentiō, sensi, sensum, ĩre, 4 ἀν-
 τιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἑπτά.
 septendēcim, δέκα ἑπτά.
 septīmus, a, um, ἕβδομος.
 septingentesīmus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesīmus, a, um, ἕβδομη-
 κοστός.
 sequor, secūtus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.
 serviō, ĩvi, ĩtum, ĩre, 4 εἶμαι ἢ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servītus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἄρσ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σφάζω,
 διατηρῶ, διαφυλάττω.
 servus, i, ἄρ. δοῦλος.
 severītas, ātis, θ. αὐστηρότης.
 sevērus, a, um, αὐστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesīmus, a, um, ἑξηκοστός.
 sextus, a, um, ἕκτος.
 si, σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὁδε (ὡς ἐξῆς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.
 sileo, ūi, ēre, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, θ. δάσος.
 simīlis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κών, ἀγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ.=ἀνευ.
 singūli, ae, a, ἕκαστος, εἷς ἕκα-
 στος, ἀνὰ ἓνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρήνες.
 situs, a, um, κείμενος· situs sum
 =κεῖμαι.
 socius, ii, ἄρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἐταῖρος, ὁπαδός.
 Socrātes, is, ἄρ. Σωκράτης.
 soleo, solūtus sum, ēre, 2 συν-
 ηθίζω.
 Solo, ōnis, ἄρσ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἕδαφος· aequo
 solo=κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum=οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solūtum, ēre, 3 λύω,
 ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἄρ. ὕπνος.
 sonītus, ūs, ἄρ. ἦχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, ēi, θ. ὄψις, μορφή· spe-
 cie=κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπίς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω, ζῶ.

statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἄγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἴστα-
 μαι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepitus, ūs, ἄρ. κρότος, θόρυ-
 βος.
 studeo, dūi, ēre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ēre, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός, εὐχάριστος.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = περὶ μετ'
 αἰτιατκ.
 subīgo, bēgi, bactum, ěre, 3
 ὑποτάσσω.
 subito, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ōrum, ἄρ. Σουῆβοι (γεο-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἀντων. αὐτοπαθ.=
 ἑαυτοῦ—ἑαυτῶν.
 Sulla, ae, ἄρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἰμί, εἶμαι.
 summa, ae, θ. τὸ ὅλον· summa
 imperiī=ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τatos, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἄρ. Σούπερβος (ὑ-
 περήφανος).
 supēro, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βαίνω.
 supersum, fui, esse, ὑπολείπομαι.

supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μάλ-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ.=ὑπὲρ μετ'
 αἰτιατ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ēre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ, ἑαυ-
 τῆς.

T

aceo, ūi, ūtum, ēre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἄρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἄρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἄρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ōrum=ὄπλα ἐπιθετικὰ (ἀντίθ.
 arma, ōrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειρῶμαι.
 tempus, ōris, οὐδ. χρόνος.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ēre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoriā
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμοῦμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.

- Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον' terga
 verto = στρέφω τὰ νῶτα, τρέ-
 πομαι εἰς (ἄτακτον) φυγήν.
 termīno, āvi, ātum, āre, 1 πε-
 ρατῶ, τελειῶνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rītum, ēre 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, ταράσσω.
 terribīlis, e, φοβερός.
 terror, ōris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ōrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἄρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ārum, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Tī=Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Teberīnus, a, um, ὁ ἀνήκων εἰς
 τὸν Τίβεριν' Tiberīna insūla
 = νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Tīcīnus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ēre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ōris, ἄρ. φόβος.
 tolēro, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-
 ριον.
 totus, a, um, ὅλος, δλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i, 3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἄρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἐτρουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus milītum, χιλίαρχος.
 tribūnus plebis, καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δῆμαρχος.
 tricesīmus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphātor, ōris, ἄρ. θριαμ-
 βευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āre, 1
 θριαμβεύω, κατάγω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωϊκός· Tro-
 jāni, ōrum=Τρωῆς.
 tu, σύ.
 tueor, (tutātus sum), ēri, 2 προ-
 φυλάττω, διασώζω.
 Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.
 turbis, e, αἰσχυρός, ἐπονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tārī, 1 προ-
 στατεύω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.
 Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρηνι-
 κός.
 Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi? ἐπίρρ. ποῦ;
 ubi, ἐπίρρ. ἐνθα, ὅπου.
 Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.
 ultimus, a, um, ἔσχατος.
 umbra, ae, θ. σκιά.
 umērus, i, ἄρ. ὤμος.
 unda, ae, θ. κύμα.
 unde, ἐπίρρ. ὁπόθεν.
 undesexagesimus, a, um, πενήτη-
 κοστὸς ἔνατος.
 universus, a, um, σύμπας.
 unquam (προηγουμένης ἀρνήσεως)
 ποτέ.
 unus, a, um, εἷς, μόνος· unā cum
 = ὁμοῦ μέ.
 urbs, bis, θ. πόλις, ἄστν.
 ursus, i, ἄρ. ἄρκτος.
 usque ad μέχοι.
 ut, ὡς, καθὼς, ἵνα, ὥστε.
 uter, utra, utrum, πότερος· u-
 trum—an πότερον—ἤ.
 uterque, utraque, utrumque, ἐ-
 κάτερος, ἀμότιροι.
 utilis, e, ὠφέλιμος.
 utinam, εἴθε.
 utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
 ζομαι.
 una, ae, θ. σταφυλή.
 uxor, ōris, θ. σύζυγος.

V

valde, ἐπίρρ. σφόδρα, πολύ.
 valeo, lūi, ēre, 2 ὑμναίνω.

valetudo, ĩnis, θ. κατάστασις ὑ-
 γείας· bona valetudo ὑγεία.
 validus, a, um, εὖρωστος, ρωμα-
 λός.
 vallum, i, οὐδ. χαράκωμα, πρό-
 χωμα.
 varius, a, um, ποικίλος, διάφο-
 ρος.
 vas, vasis, οὐδ. ἄγγεῖον· ὁ πληθ.
 μόνον κατὰ τὴν β' κλίσιν vasa,
 ōrum.
 vasto, āvī, ātum, āre, 1 λεηλα-
 τῶ, ἐρημῶ.
 vates, is, ἄρ. μάντις.
 Vedius Pollio, ἄρ. Βήδιος Πολ-
 λίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἱππεύς.
 vehemens, ntis, σφοδρός, ὀρμη-
 τικός.
 velut, ἐπίρρ. ὡς, ὥσπερ.
 venenum, i, οὐδ. δ ληθήριον.
 venio, vēnī, ventum, ĩre, 4 ἔρ-
 χομαι.
 venor, ātus sum, ārī, 1 κυνηγῶ.
 ventus, i, ἄρ. ἄνεμος.
 Venus, ĩris, θ. Ἀφροδίτη.
 verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.
 vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβοῦ-
 μαι.
 Vergilius, ii, ἄρ. Βεργίλιος.
 veritas, ātis, θ. ἀλήθεια.
 vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.
 Verōna, ae, θ. Βερόνη.
 verito, rti, rsum, ĩre, 3 στρέφω·
 verito terga στρέφω τὰ νῶτα·
 τρέπομαι εἰς (ἀτακτον) φυγῆν.
 verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.

- vesper, ἔρι, ἄρ. ἑσπέρα.
 Vesta, ae, θ. Ἑστία.
 vester, stra, strum, ὑμέτερος (ἰδι-
 κός σας).
 vestimentum, i, οὐδ. ἱμάτιον,
 ἔσθῆς.
 vestio, ἱνί, ἴtum, ἴre, 4 ἐνδύω,
 καλύπτω.
 Vettōnes, um, ἄρ. Βέττωνες, ἕ-
 θνος τῆς Ἰσπανίας.
 vetus, tēris, παλαιός, ἀρχαῖος.
 vexo, āνi, ātum, āre, 1 βλάπτω,
 κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.
 via, ae, θ. ὁδός.
 vicīnus, a, um, γειτονικός.
 victor, ōris, ἄρ. νικητής.
 victoria, ae, θ. νίκη.
 victus, ūs, ἄρ. τὰ πρὸς τὸν βίον,
 τὰ ἐπιτήδεια.
 vicus, i, ἄρ. κόμη.
 video, vidī, visum, ēre, 2 βλέπω·
 παθ. videor, visus sum, ēri
 δοκῶ, φαίνομαι.
 viginti, εἴκοσι.
 villa, ae, θ. ἔπαυλις.
 vincio, nxi, nctum, ἴre, 4 δένω,
 δεσμεύω.
 vincō, vīci, victum, ἔre, 3 νι-
 κῶ.
 vincūlum, i, οὐδ. δεσμός.
 vinum, i, οὐδ. οἶνος.
 violo, āνi, ātum, āre, 1 βιάζο-
 μαί τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.
 vir, viri, ἄρ. ἀνὴρ.
 virgo, gīnis, θ. παρθένος.
 vis, aitr. vim, ἄφ. vī· πληθ. vi-
 res, vigium κτλ. θ. δύναμις.
 visito, āνi, ātum, āre, 1 ἐπισκέ-
 πτομαι.
 vita, ae, θ. ζωή, βίος.
 vito, āνi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 φεύγω.
 vituperō, āνi, ātum, āre, 1 ψέ-
 γω, κατηγορῶ.
 voco, āνi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 προσκαλῶ.
 voluntas, ātis, θ. θέλησις.
 vox, vocis, θ. φωνή.
 vulnĕro, āνi, ātum, āre, 1 πλη-
 γώνω.
 vulnus, nĕris, οὐδ. τραῦμα, πλη-
 γή, κτύπημα.
 vultus, ūs, ἄρ. ὄψις, πρόσωπον.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Αφαιρετική.

1. Αφαιρετική του οργάνου. Περικοπαί: 1. 3-11. 13. 17. 18. 20. 21. 23-25. 27. 28. 31-37.
2. Αφαιρετική της ιδιότητος. Περικοπαί: 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38. 41. 44.
3. Αφαιρετική του τρόπου. Περικοπαί: 14. 25. 28. 39. 46. 48.
4. Αφαιρετική του ποιητικού αίτιου. Περικοπαί: 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27. 38. 40. 42. 44. 45.
5. Αφαιρετική του αναγκαστικού αίτιου. Περικοπαί: 12. 13. 15. 23. 33.
6. Αφαιρετική του κατά τι ή της άναφοράς. Περικοπαί: 11. 13. 26. 28. 33. 47.
7. Αφαιρετική του χρόνου. Περικοπαί: 28. 29. 32. 33. 37-41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab. Περικοπαί: 16. 18. 20. 23-25. 28. 31.
2. ad. Περικοπαί: 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
3. ante. Περικοπαί: 3. 9. 19. 25. 32.
4. apud. Περικοπαί: 10. 14. 21. 26. 38. 46.
5. cum. Περικοπαί: 11-13. 15-18. 22-25. 28.
6. de. Περικοπαί: 32. 29.
7. ex. Περικοπαί: 2. 9. 11-13. 17. 18. 20. 22-24. 48.
8. in. Περικοπαί: 1. 3-5. 9-18.
9. inter. Περικοπαί: 8. 10. 13. 30. 43.
10. post. Περικοπαί: 9. 16. 18. 25. 32.
11. pro. Περικοπαί: 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

Γ'. Σύνδεσμοι.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπαί: 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40-52. 54. β) αιτιολογικός. Περικοπαί: 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.
  2. postquam. Περικοπαί: 18. 27-29. 37. 43.
  3. quod (αιτιολογικός). Περικοπαί: 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.
  4. ut. α) τελικός. Περικοπαί: 11. 12. 15. 21-23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41. 53. β) αποτελεσματικός. Περικοπαί: 37. 38. 41. 46. 49. 50.
  5. ne (τελικός). Περικοπαί: 11. 19. 22. 48. 52. 53.
  6. si. Περικοπαί: 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.
  7. nisi. Περικοπαί: 9. 12. 16. 42. 49. 50.
  8. quamquam. Περικοπαί: 7. 8. 27. 33. 37. 39.
-

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. 2. Πρώτη κλίσις. Ἐνεστῶς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 5-7. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς -us καὶ um. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -us, a, um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. Ἐνεστῶς τῆς προστακτικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς -er καὶ -ir. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -er, (ë) ra, (ë)rum.
- 11-12. Ἐνεστῶς καὶ παρακείμενος ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13-14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπίου σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 19-20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21-22. Δευτέρα συζυγία. Ἐνεργητικὴ φωνή.
23. Δευτέρα συζυγία. Παθητικὴ φωνή.
- 24-25. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως ἀρσενικά.
- 26-27. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως οὐδέτερα.
29. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς -is, e.
30. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς -er, (ë)ris, (ë)re.
31. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. Ὁμαλὴ σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. Ἄνωμαλος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικαὶ καὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.
- 36-37. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.
38. Ἀναφορικαὶ καὶ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 40-42. Τετάρτη συζυγία.
43. Ἀριθμητικά.
- 44-46. Τρίτη συζυγία.
- 47-49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εἰς -io λήγοντα.
- 50-52. Ρήματα ἀποθετικά καὶ ἡμισποθετικά.
- 53-54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Ο ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ Γ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΞΙΑ : Π. Γ Α Ρ Μ Π Η Σ ,

